

JAVA-BODE.

NIJWS-, HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1860.

Woensdag, 17 October.

N°. 83.

Bureau. Te Batavia bij H. M. VAN DORP; te Samarang bij DE GROOT, KOLFF & Co. en G. C. T. VAN DORP; te Soerabaja bij LE ROY & Co., te Pasoeroean bij WELJERMANS & Co., te Cheribon bij BLOK & Co. en A. A. RUZETTE; te Tagal bij Mevr. de Wed. G. M. VAN DORT; te Madioen bij G. A. HOGENRAAD; te Padang bij H. R. VAN WIJK, Rzn.; te Amboina bij A. HARMSSEN; te Makassar bij W. EEKHOUT & Co. en voor Nederland bij J. NOORDENDORP, Pijpenmarkt te Amsterdam.

per half jaar voor Batavia..... f 12,50.
" " " Java..... " 15,—
" " " Buitenbezittingen..... " 17,50.
" " " Nederland..... " 22,50.
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven franco.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaterdag van elke week, voor posttijd.

De prijs der Advertentiën is 50 cents voor de Vijf woorden. Bij eerste of meerdere herhaling 25 " " " " " Behalve het Zegel voor den Lande

Bij deze Courant behooren twee BIJVOEGSELS.

ADVERTENTIËN

Arond: H. L. JANSSEN.
en J. F. BROESE VAN GROENOU. (3178)
BATAVIA, 11 October 1860.
Verspoedig bevallen van eenen ZOON, C. Anten, (3194)
Samarang, 8 October 1860.
Verspoedig bevallen van een DOCHTER, Julie de (3225)
Bisschop Grevelink.
Samarang, 8 October 1860.
Nieuwe kennisgave.
Verspoedig bevallen van een ZOON, de Echtge- (3225)
van J. C. R. VON BANNISSEHT.
Samarang, 10 October 1860.
Verspoedig bevallen van een ZOON, Auguste (3189)
geb. Roberts von Crotling.
Makassar, 16 September 1860.
Vallen van een welgeschapen ZOON, J. M. H. Bous- (3192)
de geliefde Echtgenoot van J. E. GONZALES.
Samarang, 7 October 1860.
Vallen van een DOCHTER, W. D. E. Bosch, (3196)
genoot van R. J. STOK.
Samarang, 9 October 1860.
Verspoedig bevallen van een DOCHTER T. M. F. (3180)
Dompseier, geboren de Paulij.
October 1860.
Nieuwe kennisgave.
Verspoedig bevallen van eenen ZOON, J. W. A. (3242)
geb. Helmrich.
Batavia, 16 October 1860.
at Parapattan on the 12th inst, The Revd J. E. (3257)
Moncrieff, Chaplain to the British Consulate. Very
regretted.
Batavia, 16th October 1860.

Op de Vendutie

Van Vrijdag den 19den dezer, zullen worden verkocht:

Balen Garens No. 40.
Kisten Chitzen,
7 Balen ieder 60 stuks Drills,
10 Kisten blaauw Naaigaren,
door zeewater beschadigd.
8 BALEN RUWE GARENS, No. 30.
8 " " " " 40.
3 " BOOD GAREN " 28.
2 " " " " 24.
2 KISTEN BATTIK SARONGS.
"WILHELMINE" door zeewater beschadigd.
Voorts:
Engelsche Reiswagens,
Een Boerenwagen.
VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

VENDUTIE

op Donderdag, den 18 October 1860, voor het Commissiehuis van

CASSALETTE & CO.,

van eene groote partij

LIJNWADEN EN GARENS

als:

CF 46 kn. á 50 st. 5/4 gebl. Madapollams.
8 kn. á 3 pic. Wit Garen no. 30 en 40.
WILSON 5 kn. gedrukte Sarongs.
P 5 " " "
" 1 " geillumineerde "
" 3 " " " Chits,

en

BK. Eene partij beschadigd Wit Garen, No. 30 en 40, aangebragt van Liverpool, aangebragt per Ned. Schip Acadia, benevens:

MSW No. 1. 1 baal 10 St. Laken, min of R&C meer beschadigd aangebragt per Van der Heijdt.

en

C&C. No. 1/10 16 kn. Spiegels men vergul-
" 6941/6 de lijsten
" " 40 1 kist Papier.
beschadigd aangebragt per Maria Anna,

en

25 picols Japansch Koper in blokken.
Verder:

15 balen Kurken.
25 St. Witte Japansche Zijde.
25 pr. Moderateur Lampen.
20 kisten Gember.

En eindelijk:

2 Stellen

Boudoir Ameublementen,
met rood en wit noire bekleedsel,

4 Knapen met marmeren bladen,

4 VOLTAIRES,
150 VOETEKUSSENS,
70 ALCATIVES,

Tafelkleeden, Ruggekussens,
Imitatie Leder.

enz., enz., enz. (3210)

VENDUTIE

Vrijdag 19 October 1860,

à 4 pCt. Vendusalaris

voor het Commissiehuis van

VAN SLOOTEN, MORGAN & CO.

van diverse

LIJNWADEN,

als:

Chitsen, Cambrics, Drills, Shirts, Ruwe Garens, Adrianopel Roode Garens, Naaigaren, Geweven Adrianopel Roode Sarongs, etc. (3203)

Op de Vendutie

van Donderdag den 18 dezer,

BIJ

CASSALETTE & CO.,

zullen nog worden verkocht:

100 vaatjes

pas aangebragte

DELFTSCHE BOTER.

(3249)

Op de Vendutie

van Vrijdag den 19den October,

BIJ

wijlen kommandant **POELOE,**

zal mede worden verkocht:

Een Erf bebouwd met een steenen huis met pannen gedekt, gelegen in Blok L; 19 deel, Sectie III, No. 16, 22 en 181, Buurt **KAMPONG BLAKANG,** verponding No. 1781. (3232)

VENDUTIE

Vrijdag den 19den October,

voor het sterfhuis van wijlen den

kommandant **POELOE ABDOEL MOHIE,**
in de Prinsenslaan (Manga Besar)

DOOR

J. SPEET,

VAN

Huismeubelen,

LAMPEN, BANKEN, STOELN, TAFELS en ver-
der Meubilair. (3205)

Op de Vendutie

van VRIJDAG, voor het STERFHUIS van wijlen

Kommandant **POELOE,**

zal no. 7 wegens vertrek

door **J. SPEET,**

aan de meestbiedende worden verkocht:

EEN zeer Elegante **MYLORD,** die ook als HAND-
CHAIS kan gebruikt worden.

EEN SPAN goedgeдресeerde MACASSAREN en
EEN Hollandsch en Maleidsch sprekende
BEO.

(3233)

Vendutie

Maandag, den 22sten October,
voor het Commissiehuis van

J. SPEET,

van

LIJNWADEN,

CHITZEN, FRANJES, GORDIJN-
GOED, FLUWEL, FRANSCHE JACONNAS,

Engelsche voetmaat Rollen,
Compassen, Instrument Dozen,
Brillen, Zijde Stoffen,

CHAMPAGNE en meer andere Artikelen.

(3231)

Vendutie

Maandag den 22sten October,
zal ~~aan~~ de Toko van den Heer

J. SPEET,

publiek worden verkocht:

Een Erf en een steenen huis, staande en gelegen op
Pintoë Besie toebehoorende aan den Heer **W. J. Schuller.**

J. VAN GENNEP.

VENBUTIE

op Dingsdag 23 October 1860,

voor het Commissiehuis van

CEBR. ROSELJE & CO.

van

KRAMERIEN, LIJNWADEN,
KOUSEN en SOKKEN, ROSKAMMEN en
BORSTELS, Engelsche BESCHUIT, HORO-
LOGIËN,

100 vaatjes Boter,

alsmede:

1 BAAL ONGEBL. GAREN No. 20. } door zeewater
2 " " " " " 22. } beschadigd.
17 KISTEN NAAIGAREN. " 22. }

(3233)

Vendutie

op Dingsdag, den 23sten October 1860,
wegens vertrek:

voor het woonhuis van den HoogWelGee
boren Heer

Jonkheer T. J. H. GEVERS,

gelegen in den tuin **Dubus** achter de Societti-

Concordia, door

CASSALETTE & CO.,

van eenen netten en zoo goed als nieuwen

INBOEDEL,

bestaande uit:

meest **EUROPESCHE MEUBELN,**

uit de fabriek van de Gebroeders **Horrix,**
te 's Hage,

een geheel Ameublement van
Palissanderhout, bekleed met
amarant Velours d'Amiens,

Voltaire, Leuning- en andere Stoelen, Tafels en Con-
oles met wit marmeren bladen, Speeltafels ingelegd
met rozen en wortelhout. Canapé, Schrijf- en Mimi-
tafels, Étagères, Spiegelkast, Mahonijhouten Hang- en
andere Kasten, Wasch- en Nachttafels, Etenstafel met
6 bladen, Schutels, Wip- en andere Stoelen, groote
Spiegels en Schilderijen, IJzeren-, Mahonij- en andere
Ledikanten, goede Tafel-, Hang-, Kroon- en Muur-
lampen, Buffet, IJskist, Etenkasten, Porcelain- en
Glaswerk, Zeilen, Rotting- en andere Matten,
Fraaije Bloemen in Potten, enz., enz.

Een Vis-à-Vis, Milord- en een Pa-
lanquin en een span goede hard-
loopende Makassaren (Isabellen),

TUIGEN, STALGEREEDSCHAP en
MARTEVANEN, enz., enz.

Alles Zondag 21 dezer te bezichtigen.

(3212)

Op Woensdag den 24 October a.s.,

zullen de ondergeteekenden

VENBUTIE

houden, wegens vertrek,
ten huize van den WelEdelen Heer

F. BOGAARDT,

GANG-SCOTT,

van slechts sedert weinige maan-
den in gebruik zijnde

MEUBELN,

bestaande meerendeels uit IJZEREN en an-
dere LEDIKANTEN,

Voorts: Marmeren en andere

Tafels, Banken, Stoelen,

TWEE FRAAIJE AMEUBLEMENTEN,

Marmeren Waschtafels, Kroon- en andere En-
gelsche Lampen, Spiegels, Schilderijen, Glas-
werk, Japansche Schutels, Palembangsche
Matten, Leksteen,

eene Piano van de Ruiter,

een Milord, een Handchais,

een span Paarden, enz., enz.

(3220)

ABEELN, DENNISON & Co.

HOUT-VENBUTIE

op Woensdag 24 October,

op het Heemradenplein,

DOOR

CASSALETTE & Co.,

VAN

Balken, Dolken en Ribben.

(3241)

Op Dingsdag, den 6 November e. k.,

zal ten overstaan van het Vendu-departe-
ment publiek worden verkocht:

Een Huis en Erf,

gelegen in blok M, 3de Deel,
Sectie 3, sub No. 8, gelegen op
RIJSWIJK, verponding Nom-
mer 6011, staande ten name van

wijlen **Evert Jan Hendrik van der Beek**
en

Clement Marc Chama.

BATAVIA, 6 October 1860.

(3188)

Op een nader te bepalen dag,

zullen de ondergeteekenden publiek verkoopen:

het gestrande engelsche schip

DANIEL JEFFRIES,

kapitein JEFFRIES,

liggende of niet liggende op het Boomp-
jesrif bij Indramajoe, zoomede den geredden Inven-
taris.

JOHN PRYCE & Co.

Batavia, 17 October 1860.

(3250)

In naam des Konings!

Op zaterdag den Vier en twintigsten November aan-
staande, zal door tussenkomst van het ven-
du-departement te Batavia, in het Locaal
der Beurs alhier, des voormiddags ten
tien ure worden verkocht:

**Vijf, tiende gedeelte van een stuk
Zaal- en Weiland** genaamd **Moeura Heris**,
meer bekend onder den naam Kaupandak, gelegen aan
de Oostzijde van de rivier Tjiliwong in de assistent-resi-
dentie Buitenzorg, perceel nummer Zes en vijftig, bij
het middel der verponding geregistreerd onder num-
mer Vijf en veertig en bij dat middel voor het
loopende jaar aangeslagen over eene waarde van Vier
en Twintig duizend Gulden.

Bovenvermelde vastigheid is in eigendom toebe-
hoorende aan de arabieren SAID ALHADIE BIN
SADIK ALDJOEFRIE en SECH MOCHAMAT BIN
AWAB DJOAS, en wordt verkocht door den onder-
geteekende, agerende namens den Chinees TAN SI-
ONG, als houder van het eerste hypotheek op ge-
meld perceel gevestigd.

(3245)

F. ALTING MEES.

Op nieuw ontvangen per ZEENYPH:

Het gerenommeerde

DUBBEL PRINCESSE BIER,

regtstreeks uit de Brouwerij „DE

VALK te Amsterdam,

in heele en halve kruiken,

bij

(3206)

WINSSER, DE LANGE & Co.

Ontvangen bij **A. PONS**, Sluisbrug.

Dames en Heeren

GLACÉ HANDSCHOENEN.

(3198)

Limburger KAAS,

pas aangebragt per Zeenymph,

bij

(3208)

WINSSER, DE LANGE & Co.

Verkrijgbaar bij

GEBS. BEIJNON,

Gesponn: BAS PIANO SNAREN,

Stalen PRIMO Do.,

„ PIANO SCHROEVEN,

Engelsch PIANO-VILT,

Drie PIANO STEM SLEUTELS.

(3234)

Op nieuw Ontvangen:

TAFELWIJN,

St. Julien Medoc

van het gunstig bekende merk **VDH.**

(3248)

VAN WALCHREN & VAN DORP

Per **Cyclone** ontvangen:

AMERICAANSCH MEEL,

van puike kwaliteit.

Scheepsbrood,

HARST, PIK, HAMMEN, GEZOUTE

VLEESCH, DIVERSE PROVISIEN

IN BLIK,

6 bijzonder fraaije

Amerikaansche Wagentje

(3240)

CASSALETTE & Co.

Per **Zeenymph** ontvangen:

een **factuur**

VERSCHIE PROVISIEN,

Schalekamp,

benevens:

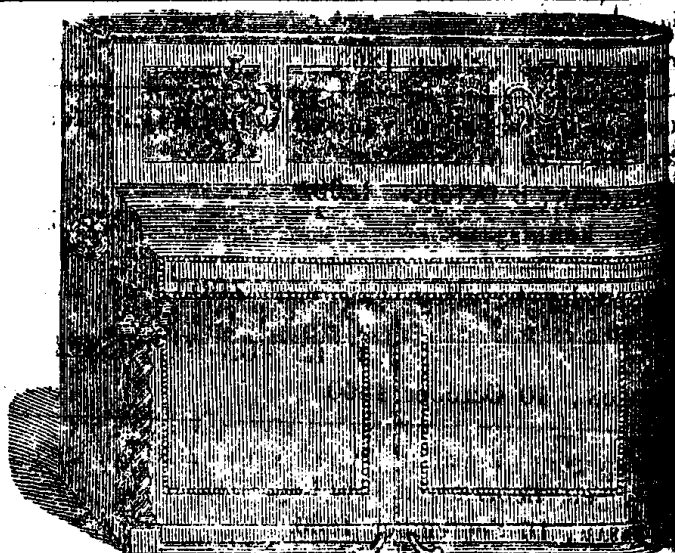
Rolpens, Rookworst. Pekelworst

Kettingsaucijs, Sautijs de

Bologne.

(3246)

VAN WALCHREN & VAN DORP

F. BERDEN & Co

FAB' DE PIANOS

A BRUXELLES

Per **Willem Kroonprins der Neder-**
landen, ontvangen en ontpak

4 prachtige PIANINO

uit bovengenoemde Fabriek.

(3209)

CASSALETTE & Co.

VERSCH MEEL IN BLIKKEN,

van 30 pond, alsmede in pakjes van 1
van de Maatschappij de Korenschoof te Utrecht
verkrijgbaar bij de Ondergeteekenden

(3247)

VAN WALCHREN en VAN DORP

Beste Snuif.

merk: A. J. REIJNVAAN, Amsterdam

Bij

(3251)

WINSSER, DE LANGE & Co.

Bij de ondergeteekenden verkrijgbaar

VUURVASTE STEENEN

(ANGLE IRON) gesneden ijzer voor randen

Suiker pannen, enz.

(CORRUGATED IRON)

gegalvaniseerd voor daken van Loo

Fabrieken, Huizen, enz.,

ASPHALT VILT.

(3236)

VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

NAGEMAAKTE

SCHILDPAADSOEP

op Donderdag den 16 dezer,

bij

(3228)

F. PEREIRA

LOGE DE STER IN HET OOSTEN.

RECEPTIE

in den derden Graad

Donderdag, 18 October 1860,
des avonds ten 8 ure.

De 2de Secretaris der Loge,
G. M. W. ZUUR.

MILITAIRE SOCIETEIT CONCORDIA.

THE-DANSANT.

Zaterdag den 27sten October 1860.

Namens het Bestuur:

De Secretaris,
BRUGMAN.

Ondergeteekende heeft de eer het geachte
publiek te berigten, dat de prijzen der
Zitplaatsen bij het door hem
te geven

Chineesch Waijanspel

zijn verminderd en vastgesteld op:

1. Voor een persoon (man of vrouw) f3,— zilver.
2. Voor een persoon (man of vrouw) " 2,—
" " kind beneden de 10 jaren oud " 1,—
3. Voor een persoon (man of vrouw) " 1,50
" " kind beneden de 10 jaren " 0,50
" " mannelijke bediende " 1,—
" " vrouwelijke " 0,50
" " inlander of Inl. vrouw " 1,50
" " inlandsch kind oud. " 0,50

LAAUW ENGLAM.

BATAVIA, den 12 October 1860.

(3177)

SAMARANGSCHE

CHOUBURG-LOTERIJ.

Namens de Directie wordt bekend gemaakt,
dat LOTEN ook verkrijgbaar zijn,

Batavia, bij den Heer F. H. TIEDEMAN.

Sourabaja, " " " VAN NOORD BORSKI.

Soerakarta, " " " J. A. WILKENS.

Djocjokarta, " " " G. WEIJNSCHENK.

Cheribon, " " " M. BLOK.

Pekalongang, " " " M. NEUMANN.

Pasaroean, " " " W. VAN RIJCK.

Salatiga, " " " N. D. VAN SLIJPE.

Rembang, " " " HERMAN HORNUNG.

De Secretaris,

W. R. SEVERING.

Ontvangen bij

Winsser, de Lange & Co.

Ceintures Aromales Electriques
Contre le mal de mer.

Het aanwijzing van gebruik. Een onfeilbaar middel
tegen zeeziekte, vooral voor Dames.

(3252)

Het

MAGAZIJN VAN PIANO'S

van

DUBRAY & Co.

Gang Patjenotgang,

ruim voorzien van eene groote verscheidenheid uit-
muntende Piano's in verschillend model, uit de Parij-
sche fabrieken, expresselijk voor het Indisch klimaat
aangepast.

Hiervan geven zij een ernstig gemeenden waarborg,
tevens de verzekering, dat zij, indien er, uithoofde
van gebrek aan soliditeit, het een of ander gebrek aan
de Piano's mogt ontstaan, bereid zijn, die tegen au-
tentieke te verwisselen.

Piano's in Ruil en te Huur.

Namens van Piano's. Abonnements-prijs
f 25.— per kwartaal. Reperatie van
allerlei soorten van instrumenten.

Musiek, Instrumenten, Snaren,
en eindelijk:

ONDERSCHEIDENE ORGELS.

(5218)

ONTVANGEN van Engeland

per "Richard Thornton"

Ijzeren Geldkisten met patent sloten, Cam-
bridge Veldbedden met gordijnen in kisten, de
kisten tevens geschikt voor kleederkasten, Koffer-
veldbedden, Ijzeren mailstoelen, Geld- en
Papiertrommels met patent sloten, Patent hang-
kast- en Trommelsloten, Lettersloten, Drill-
boren, fijne Scheerétuis, Reisnecessaires,
Dames borduurétuis, Scharen, Zakmessen,
Jagtmessen, Engelsche Naai- en Tapiiserie
naalden, Patent Potlooden, Gouden potlood-
den, Photographien voor Stereoscoop, Toon-
neelkijkers, Dag- en Nachtkijkers, Adam's
Revolverpistolen, Princes patent buksen,
Jagtgeweren in kistjes, Engelsche Slaghoedjes,
etc. etc.

(5239)

JOHN PRYCE en Co.

ONTVANGEN

per ZEENYMPH:

Ketting-Saucijs

Pekelworst

Rookworst in reusel

bij

(3227)

WINSSER, DE LANGE & Co.

Per Constantia ontvangen:

EEN WAGEN VICTORIA

en

Een Kinderwagen.

(3237)

CASSALETTE & Co.

Per CYCLONE ontvangen:

AMERIKAANSCH MEEL

IN VATEN

en

WATER CRACKERS.

(5211)

WINSSER, DE LANGE EN Co.

SCHEEPS-OF LUI-KLOKKEN,

groot en klein model,

bij

(3229)

ABEELLEN, DENNISON & Co.

De ondergeteekende, Vendu-Houder te Padang,
westkust van Sumatra, maakt bij
deze bekend, dat zijn

MAGAZIJN

voortdurend is voorzien van Meubelen.

(2868)

A. H. J. DIEMONT.

Ter voorkoming van misverstand en
de mogelijke gevolgen van dien, ver-
meenen de ondergeteekenden het van
hunnen pligt, ter kennis van belangstellenden te
brengen, dat de te Rotterdam opgerigte firma:

NIEUWENHUIJS & Co.

"Voor het verduurzamen van levensmiddelen en
het drijven van bandel daarin, benevens verdere
"Scheeps-provisien", in geene de minste betrek-
king staat tot de reeds sedert vele jaren te Amster-
dam, (Buitenkant bij de Kalkmarkt U No. 65) be-
staande firma NIEUWENHUIJS Jr. & Comp.

AMSTERDAM, 6 Febr. 1860.

(2867)

Men biedt ter overname aan
op aannemelijke voorwaarden,
eene zeer winstgevende Zaak,
waardoor binnen twee jaar een Kapitaal van
bijna f 30,000.— werd overgehouden.
Deze zaak is buitengewoon geschikt voor een be-
kwaam Onderwijzer.

Adres Lett. K. S. bureau Java-Bode.

(3221)

Iemand van middelbaren leeftijd, Hol-
lander van geboorte, onlangs alhier
uit Nederland aangekomen, het ITA-
LIAANSCH BOEKHOUDEN magtig, kunnende cor-
responderen in de FRANSCH en HOOGDUITSCH
TALEN en met het ENGELSCH bekend, zag zich
gaarne geplaatst, hetzij in eene ADMINISTRATIEVE
of LANDELIJKE betrekking.

Adres Lett. B. B. bij den Boekhandelaar H. M. van
DORP, Batavia.

(3191)

Een WEDUWENAAR met een kind,
vraagt eene Jufvrouw of Weduwe ter
opvoeding van zijn kind en het waar-
nemen der huishouding.

Die hiertoe genegen mogten zijn, adresseren zich met
franco brieven onder letter G, aan het postkantoor te
Cheribon.

(3195)

Gevraagd:

TWEE KAMERS met BERG-
PLAATS en STALLING, voor of
tegen 15 November a. s.

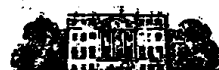
Brieven bij den Heer OGILVIE te bezorgen.

(3230)

Het HUIS,

gelegen aan de

Oostzijde van het Koningsplein, nabij de Willemkerk,
met het daarbij behoorend erf, thans bewoond door
de heeren van Motman.

Te bevragen bij

(3222)

MACLAINE, WATSON & Co.

Om met primo

November te aan-

vaarden, het HUIS thans bewoond door den Heer
Bogaardt, Gang-Scott,

nabij Koningsplein.

Te bevragen bij

(3202)

W. L. VAN SLOOTEN, qq.

Een Huis

in de

Beerendrechtslaan.

Adres:

(3190)

Mr. H. KLEIN.

BATAVIASCHE IJS-SOCIETEIT.

Het bestuur heeft het genoegen bekend te maken,
dat het IJS-HUIS in de Stad van af Donderdag
den 18den dezer zal geopend zijn, des morgens
van half negen tot tien ure en des namiddags van half
twee ure tot vier ure, met uitzondering van Zon- en
Feestdagen.

De opening van het IJshuis te Weltevreden zal spoed-
dig plaats hebben en nader worden geannonceerd.

Het IJs wordt afgeleverd tegen kaartjes van 2 1/2,
5, 7, 10, 15 en 20 ponden IJs a 5 cents per
Amsterdamsch pond, en zijn die kaartjes tegen con-
stante betaling verkrijgbaar gesteld bij

De heeren Winsser, de Lange & Co., in de Stad.

Kessler & Co.,

D. Vlaming Kiebert, Stads-

apothek

Nauta, Kramats-apotheek.

Schröder, Middelburgsche Apotheek.

Bierwirth, Utrechtsche Apotheek.

Specht Grijp, Rijswijk'sche Apotheek.

Storm van 's Gravesande, Algemeene Ont-

vanger ten zijnen kantore.

De Lassaesse, Kapitein-betalemeester ten

zijnen kantore.

Kastelein der societeit Concordia.

" " Meester-Cornelis.

" " Militaire Cantine.

Batavia, 15 October 1860.

(3226)

Nederlandsch-Indische ZEE-EN BRAND-ASSURANTIE MAATSCHAPPIJ.

Bovengenoemde MAATSCHAPPIJ is voortdurend
bereid tot het sluiten van verzekeringen tegen brand

op Woon en Pakhuizen, Meubilair,

Koopmansgoederen, enz., alsmede

op Fabrieken en Industriële

Etablissements.

Informatien te bekomen bij de Directie te Batavia
en bij hare Agenten de Heeren

B. KOPERSMIT & Co. te Samarang, en

FRASER, EATON & Co. te Soerabaja.

Namens de Directie:

WIGGERS VAN KERCHER, Directeur.

(3219)

F. H. TIEDEMAN, waarnemend "

Heeren SUIKERFABRIEKANTEN

worden indachtig gemaakt op de

Pedattie Assen met bussen,

door de ondergeteekenden geïmporteerd wordende,
uitmuntende door opelmatigheid, zuivere
afwerking en billijken prijs. Dezelve

zijn verkrijgbaar:

te Samarang bij de Heeren DORREPAAL & Co.

te Sourabaja en Passaroeng

bij de Heeren SCHIMMELPENNINCK & Co.

te Cheribon } bij de Heeren ARNOLD, BIK & Co.
} en den Heer A. A. RUZETTE en

te Batavia bij

(3255)

HAAGER & SCHURMAN.

PAUL VAN VLISSINGEN & DUDOK VAN HEEL
EN
VAN VLISSINGEN VAN HEEL
& DEROSNE, CAIL & Co.
te *Amsterdam*.

De Ondergeteekenden, Agenten van voormelde firma's maken bekend, dat zij in de volgende maand alhier verwachten:

Eene volledige Installatie

tot het afkoken van suiker in het luchtledige, met pan van 7 v' middellijn, Stoommachine, dubbelwerkende luchtpomp, 2 Stoomketels elk van 25 pk, heater ontvangers, pijpen tot verbinding, enz.

Een STOOMSUIKERMOLEN met cilijnders van 24³/₈ x 51 dm benevens machine, ketel enz.; ingerigt om des verkiezende ook met water te worden gedreven.

Een STEL van 8 CENTRIFUGES met stoommachine van 10 pk, ketel & drijfwerk geheel compleet.

Een do. van 4 Centrifuges met stoommachine, van 6 pk, enz. geheel compleet.

Vier SUIKERCURUSHMOLENS kunnende ook met de hand worden gebezigd.
VERSCHEIDENE OPENE BATTE-RIJEN met ronde gegoten ijzeren pannen.
en

Een ARAK DISTILLEER-TOESTEL à fermentation continue om 12: 16000 litres per dag te kunnen verwerken.

Al deze machinerien kunnen naar verkiezing te Batavia, Samarang of Soerabaja worden gelost. De teekeningen voor de opstelling zijn inmiddels bij ons te bekomen.

Verder is nog in confectie, om tijdig voor den volgenden oogst hier te zijn.

EENE VOLLEDIGE INSTALLATIE tot het afkoken van Suiker in het luchtledige met twee vacuumpannen van 7¹/₂ v' middellijn.

Een SUIKERMOLEN met cilijnder van 28 x 56 dm.

Een Id. met cilijnders van 19⁵/₈ x 35¹/₂ dm.

DÜMMLER & Co.
BATAVIA, 4 October 1860. (3143)

MACHINERIEEN.

De Ondergeteekenden, *Agenten op Java*, van de Heeren

PAWCETT, PRESTON & Co.,

Ingenieurs te Liverpool, zijn bereid bestellingen aan te nemen op

SUIKER-

en

Rijstpelmolens, CENTRIFUGES,

Stoommachines, zoowel voor het land als voor schepen, Gas-toestellen, Zaag-Machines, Arak-distilleer Toestellen. IJzeren Praauwen,

SUIKER PANNEN,

in alle dimensien, en alle andere soorten van

Machinerien.

Zij bieden te koop aan:

EENE HOOGDRUK Stoommachine

en

SUIKERRIETMOLEN,

vervaardigd bij de hierboven genoemde firma, waarvan de afmetingen zijn, als volgt:

Diameter der Cylinder	26 Eng. duim.
Lengte " "	54 " "
Diameter " " (Stoomma-	
chine)	14 " "
Lengte der slag van do.	42 " "
Diameter der Stoomketel	5 " voeten.
Lengte " "	17 " "

Voor nadere informatiën gelieve men zich te ver-voegen bij

(3146) MORGAN, MELBOURN & Co.

NOTHERN ASSURANCE COMPANY.
Opgerigt in 1836.

VOOR
Brand- en Levensverzekeringen.
Kapitaal 1,295,760 Pd. St.

De ondergeteekenden, Agenten van voornoemde maatschappij voor *Java* en de omliggende **Nederlandsche Bezittingen**, zijn thans bereid om aan verzoeken ter verzekering gevolg te geven.

(3217) MORGAN, MELBOURN en Co., Batavia.

PHOENIX FIRE OFFICE.

Gevestigd te LONDON sedert 1782.
ONGELIMITEERD KAPITAAL.

De ondergeteekenden, Agenten dezer Maatschappij, blijven voortdurend verzekeringen sluiten tegen Brand-schade op **Woon- en Pakhuizen, Meubelen, Koopmansgoederen, enz.**, zoomede op **Suiker-, Koffij- en Thé-Établissements**, tegen de volgende premien:

Op gebouwen van Steen met Pannen gedekt, gelegen in de Steden, zoomede op Goederen in dezelve . . . 1% 'sjaars

Op gebouwen van Steen met Pannen gedekt, gelegen buiten Steden, en afgezonderd van andere Gebouwen, zoomede op Goederen en Meubelen daarin aanwezig . . . 1% .

Suiker- en Koffij-Etablissements.

Gebouwen van Steen met Pannen gedekt, zoomede op Goederen, Producten, Machine-riën, Gereedschappen, enz., daarin aanwezig . . . 1% .

Op Gebouwen van Steen en Hout of van Hout alleen, met Pannen gedekt, zoomede op Goederen, enz., daarin aanwezig . . . 1% .

Op Gebouwen van Hout, met Sirappen gedekt zoomede op Goederen, enz., daarin aanwezig . . . 1¹/₄% .

Op Schepen, liggende op Reeden . . . 1¹/₄% .

E. MOORMANN & Co., te Batavia.
C. DAMNITZ & Co., te Samarang.
P. KERVEL & Co., te Soerabaja.

(3216)

DE PILLEN VAN HOLLOWAY.

Lijdt gij aan droefgeestigheid of aan eene onaangename geneigdheid, om alle zaken van hare kwade zijden te beschouwen? Gebrnik eene kleine dosis van dit zoo opwekkend geneësmiddel, de pillen herstellen alle mogelijke neerslagtigheid door de kwijnende geestkracht te doen herleven.

Doosjes Pillen à f 1. — f 5. — f 5 —
Potjes zelf à f 1. — f 3. — f 5. —

te Batavia bij S. B. van Kleeff & Co.
• Banjormas • M. S. Cheriman.
• Soeracarta • W. Veldman.
• Djoejocarta • Buijn & Co.
• Salatiga • F. Kuthloffier.
• Tagal • Wed. Dort.
• Cheribon • W. Galistan.
• Cheribon • M. Blok en Co. (3181)
• Samarang • H. L. Lijon en Co.
de Groot, Kolff & Co. ende hoofd agenten Soesman en Co.

1861.

KANTOOR AGENDA. f 5.—
OPGEPLAKTE KANTOOR-ALMANAK " 1.50
ONOPGEPLAKTE, IDEM " 1.—
Opgeplakte KLEINER, IDEM " 1.—
Verkrijgbaar bij.

H. M. VAN DORP,
te Batavia.

(3213)

Vertrekkende Personen.

A. L. Ekström met familie. (3224)

De Stoomboot

SAMARANG PACKET

zal den 26sten dezer naar Palembang via Muntok, instede van naar Samarang via Cheribon vertrekken..

De Agenten,
BUIJS, JACOBSEN & Co.

17 October 1860.

Stoomschip

PRINS VAN ORANJE.

Het vertrek van dit Stoomschip van BATAVIA direct naar SOERABAJA is bepaald als volgt:

Op ZATURDAG, den 20sten October.
DINGSDAG, " 30sten do.

Voor Vracht en Passage gelieve men zich te adresseren bij

De Agenten,
MORGAN, MELBOURN & Co.

STOOMGELEGENHEID.

Naar **Bencoelen en Padang.**

Het Stoomschip **Macassar** 2 maal

24 uren na aankomst der verwacht wordende Landmail.

Naar **Samarang en Soerabaja**

den 7 en 22 van iedere maand.

Naar **Muntok Riouw en Singapore**

den 15 en 30 van iedere maand.

Te bevragen bij

(3253) W. CORES DE VRIES.

Naar Singapore

Het vertrek van het Stoomschip

KONINGIN DER NEDERLANDEN

is bepaald voor de volgende MAANDEN, als

NOVEMBER, den 15den.
DECEMBER, " 15den.

Nadere inlichtingen te bekomen ten kantore der Ind. Stoomboot Maatschappij

(3227) MACLAINE, WATSON & Co.
Directie

PASSAGE NAAR NEDERLAND.

wordt aangeboden met het Snelzeilend

JACOB ROGGEVEEN

Kapt. J. VOS VAN MARKE

deze bodem is daarvoor uitmuntend ingerigt tegen het einde dezer maand van hier vertrek

Nadere informatiën bij
De Agenten,
J. CEZARD &

(3176)

MET HET NEDERL. CLIPPERSCHIP

ELECTRA

Kapt. H. Wegman,

bestaat nog gelegenheid voor PASSAGE NAAR NEDERLAND. Dit schip wordt dezer dagen alhier

kust terug verwacht, om tegen het einde der regtstreeks naar Amsterdam te vertrekken.

De Agenten,
(3179) MACLAINE, WATSON &

PASSAGE NAAR NEDERLAND

wordt aangeboden met het fraaie

Extra Snelzeilend

NED. CLIPPER BARKSCHIP

TOLLENS

kapitein VAN ROSSEN.

Deze bodem wordt tegen het einde dezer van Cheribon terug verwacht en zal dan dadelijk

aankomst regtstreeks naar Rotterdam vertrekken.
Adres bij
De Agenten,
BASING, SCHROEDER & Co.
(3199) en bij SAPORTAS & Co. *Cheribon*

PASSAGE NAAR NEDERLAND.

Wordt aangeboden met het Snelzeilend Barkschip

Zeenimph,

gevoerd door kapitein

J. F. GEAADT VAN BOGGEN.

Deze bodem zoo gunstig bekend om deszelfs **ke** en **voorspoedige reizen**, beveelt zich der aan tot den overvoer van passagiers zoo w families als van enkele personen. Heeft ruime ten, luchtige Dames- en Heeren kajuit, voert geëxamineerd Doctor aan boord, en zal na zijne lossing en belading te Chiribon, Tagal en Samar omstreeks de tweede helft der maand November Batavia vertrekken.

Nadere inlichtingen te bekomen bij den Gezagder, bij de Heeren Dorrepaal & Co., te Samar hier bij

de Agenten,
HAAGER & SCHUURMAN

BATAVIA, 17 October 1860. (324)

PASSAGE NAAR LONDEN

wordt aangeboden met het snelzeilend Eng. Barkschip

Richard Thornton

Kapt. SINCLAIR.

Deze bodem neemt zijne Lading te Batavia zal in de laatste dagen der maand October, regtstreeks van hier vertrekken.

Adres bij
de Agenten,
(3187) MARTIN, DYCK &

Naar Soerabaja direct

wordt VRACHT en PASSAGE aangeboden met het Ned. Schip

ARGUS

Kapitein J. B. Smit,

om tegen het einde der volgende week te

(3291) B. KOPERSMA

EERSTE BIJVOEGSEL behoorende bij den J A V A - B O D E ,

van Woensdag 17 October, 1860, N°. 83.

Civil Departement.

Ontslagen:

zijn verzoek, eervol, uit zijne betrekking, wegens ziekte, onder toekenning van wachtgeld, de eerste kommissie bij de directie der produkten en civiele magazijnen J. A. H. Buddingh. — wegens ziekte uit zijne betrekking, onder toekenning van wachtgeld, de ambtenaar ter beschikking van den resident van Palembang, Th. Altheer.

Magtiging verleend.

de uitreiking van akten van toelating tot de uitoefening van de genees-, heel- en verloskundige praktijk in de assistent residentie Buitenzorg, aan den genees-, heel- en verloskundige daard Th. Keizer, en in de afdeling Bondowoso (residentie Bendoeki), aan Th. P. Veltman.

Schutterijen, enz.

Er in berust:

dat door den gouverneur van Celebes en onderhoorigheden is verleend:

eervol ontslag aan den kapitein, kommandant der schutterij te Makassar, A. van Kerkwijk.

Militair Departement.

Ontslagen:

zijn verzoek, eervol, als adjoint bij den generalen staf en adjutant bij het garnizoens-bataillon van Banka, respectievelijk de eerste luitenants der infanterie P. van der Weijde en J. B. de Graaf.

zijn verzoek, eervol, uit de betrekking van adjutant bij den militair kommandant der Westerafdeling van Borneo, de eerste luitenant der infanterie A. Luyjmes.

Gesteld:

monactiviteit, de officier van gezondheid der derde klasse Th. H. Macgillavry.

Benoemd:

adjutant bij den generalen staf, de eerste luitenant der infanterie R. N. Bär; met bepaling, dat hij als zoodanig bij zijn wapen zal worden gevoerd à la suite.

adjutant bij het garnizoens-bataillon van Banka, de eerste luitenant C. Schäfer, van het bataillon.

adjutant bij het garnizoens-bataillon der Moluksche Eilanden, de tweede luitenant G. de Bont, van het korps.

BIJ DE MILITAIRE ADMINISTRATIE.

de tweede luitenant-kwartiermeester, de fourier S. H. Kuipjen, en de sergeant J. Valk, beiden van het wapen der infanterie.

de tweede luitenant der infanterie, bij de garnizoens-kompagnie van Benkoelen, de adjutant-onderofficier K. Schuitemaker, van het garnizoens-bataillon der eerste militaire afdeling op Java.

Overgeplaatst:

zijn verzoek, als eerste luitenant-kwartiermeester, de tijdelijk bij de militaire administratie gedetacheerde eerste luitenant der infanterie M. D. Wijnmalen.

ADVERTENTIE.

ingenieur 1e klasse, chef der 1e waterstaats-afdeling, brengt deze ter kennis van belanghebbenden, dat in het laatste der maand, den dag later te bepalen, eene uitbesteding zal worden, voor het bouwen van een kettinggangers-kwartier.

van bestek en voorwaarden ter inzage liggen aan de werf op het Hémraden plein bij de stad Batavia.

hoofd ingenieur, chef der 4de waterstaats-afdeling te Soerabaja, maakt bekend, dat op Zaterdag den 20 October 1860, des vóór 9 uren ten zijnen kantore, in het openbaar zal worden teekenaars verlenen van het afleidingskanaal van de penant sluis te Wonokromo.

bestek en voorwaarden, liggende ten gemelden kantore ter inzage van belanghebbenden.

VENDUTIE.

Woensdag, den 18 October, voor het lokaal der Weeskamer, en

het kommissiehuis van Cassalette & Co.

Woensdag, den 19 October, voor het kommissiehuis van van Slooten & Co.

Woensdag, den 20 October, Pandgoederen aan de beurs.

Woensdag, den 22 October, voor het kommissiehuis van van Slooten & Co.

Woensdag, den 23 October, voor het woonhuis van den heer van Cassalette & Co.

Woensdag, den 24 October, van het woonhuis van den heer van de Beelen, door Abeelen Dennison & Co.

Woensdag, den 25 October, voor het kommissiehuis van van Slooten & Co.

Woensdag, den 26 October, voor het kommissiehuis van van Slooten & Co.

Woensdag, den 27 October, voor het kommissiehuis van van Slooten & Co.

Woensdag, den 28 October, voor het kommissiehuis van van Slooten & Co.

Woensdag, den 29 October, voor het kommissiehuis van van Slooten & Co.

Woensdag, den 30 October, voor het kommissiehuis van van Slooten & Co.

Woensdag, den 31 October, voor het kommissiehuis van van Slooten & Co.

Woensdag, den 1 November, voor het kommissiehuis van van Slooten & Co.

Woensdag, den 2 November, voor het kommissiehuis van van Slooten & Co.

Woensdag, den 3 November, voor het kommissiehuis van van Slooten & Co.

Woensdag, den 4 November, voor het kommissiehuis van van Slooten & Co.

Woensdag, den 5 November, voor het kommissiehuis van van Slooten & Co.

Woensdag, den 6 November, voor het kommissiehuis van van Slooten & Co.

Woensdag, den 7 November, voor het kommissiehuis van van Slooten & Co.

Woensdag, den 8 November, voor het kommissiehuis van van Slooten & Co.

Woensdag, den 9 November, voor het kommissiehuis van van Slooten & Co.

BATAVIA.

De *Javasche Courant* van jl. Zaterdag bevat een besluit van Z. E. den Gouverneur-Generaal, vaststellende de voorwaarden, waarop het regt tot den verkoop van opium in het klein op Java en Madura voor 1861 wordt verpacht; — benevens een ander besluit, regende de voorwaarden der verpachting van verschillende landsmiddelen op Java en Madura voor 1861.

— Jl. Zondag is alhier ter reede gekomen de *Kosmopoliet*, gezagvoerder Bonten, aan boord van welk vaartuig zich een detachement suppletietroepen bevond, sterk 100 onderofficieren en manschappen, onder bevel van den ridmeester van Willigen en de 2e luitenants der infanterie van Wessem en Prager.

Eergisteren namiddag is dit detachement op de gewone wijze ontscheept en naar Weltevreden gemarcheerd.

Met genoegen melden wij, dat dit detachement op 5 man na geheel uit Nederlanders bestond; ook bij het vorige, met de *Amsterdam* hier aangebragt, waren slechts weinig vreemdelingen. Het gedrag der manschappen liet niets te wenschen over.

— Gister namiddag is hier een koelie door een bendie overreden. De inlanders welke in de nabijheid waren beweenden, dat zekere heer S. zich in de bendie bevond, 'teen onjuist bleek te zijn, daar bedoelde heer eerst een uur, nadat het ongeval plaats had, zijn kantoor heeft verlaten. De onschuldige bewaker van dit ongeluk heeft den armen koelie onmiddellijk eenig geld gegeven en ook voor den vervolge zijne hulp toegezegd.

Bij de onbegrijpelijke achteloosheid, waarmee koelies en andere inlanders langs den weg loopen, zonder op rijtuigen te letten en dikwijls vlak voor een bendie of wagen den weg oversteken, is het wel te verwonderen, dat niet meer dergelijke ongelukken plaats vinden.

— Nadere berigten van Bandjermassing bevestigen het sneuvelen van kapitein Koch. Ook spreekt men nog van den dood van meerdere officieren. De bevolking heeft thans den oogst binnen, is daardoor ruimschoots van voedsel voorzien en — voegt zich thans in massa bij de oproerlingen ter omverwerping zoo mogelijk van ons gezag aldaar. Wij gelooven, dat bij de uitbreiding, die de opstand in de laatste dagen heeft verkregen, het meer dan ooit noodzakelijk is, onze troepenmacht aldaar aanmerkelijk te versterken. De wijze, waarop thans de strijd aldaar door ons wordt gevoerd met kleine hoopjes, laat nog in de verste verte geen einde vooruitzien.

Gedurende de maand Augustus 1860 is aan inkomende en uitgaande regten op Java en Madura ontvangen eene som van . . . f 1.103.316.77.

De ontvangst over de acht eerste maanden van 1860 bedraagt . . . f 6.687.503.59.

Hieronder is echter begrepen aan fictive regten op gouvernementen-produkten f 931.420.05

aan terug betaalde regten f 82.50.17 f 1.015.650.22.

Zuivere ontvangst f 5.673.153.57.

Gedurende de acht eerste maanden van 1860 is meer ontvangen dan over dienzelfden tijd in:

1858 . . . f 1.559.597.28.

1859 . . . f 923.466.76.

— Van Gouvernements wege is te Soerabaja publiek uitbesteed, de overvoer van Boenga naar Batavia van 4767 stuks balken of zwalpen, en zulks tegen eene vracht van 74 pCt. van de tariefs waarde.

Kadoe. — Op den 25sten September ll. heeft tusschen 5 en 6 uren des namiddags op de hoofdplaats van het regentschap Temangong een zware orkaan gewoed, uit het Zuid-westen over gaande naar het Westen. Regen, wind, bliksem en donder heerschten omstrijd. De wind wierp zeven inlandische woningen en eenige boomen omver, waarbij een man gekwetst werd. Van de bazaar-loods is een hondertal dakpannen door den wind weggerukt. Gedurende eenige minuten viel er hagel ter grootte van een duivenei, op andere plaatsen ter grootte van een gulden.

Eene kolossale windhoos kwam dreigend op Temangong af, doch keerde gelukkig en brak met een geweldigen slag uit elkander in de nabijheid van de dessa Moengsen, zonder noemenswaardige schade aan te rigten.

Behalve de bovengenoemde verwonding en schade, is er geen onheil te betreuren.

Bali. — In den nacht van den 23sten op den 24sten September jl. is op den hoek van Djambana gestrand de Engelsche brik *Corcyra*, gezagvoerder *Waleson*, komende van Badoeng en naar Singapore bestemd.

Nadat het bestuur te Banjoewangi door den gezagvoerder met het voorgevallen ongeluk was bekend gemaakt, werd ter assistentie gezonden de kruisboot no. 29 en een der loodsbooten, ten gevolge waarvan een groot gedeelte der inventaris is kunnen geborgen worden.

Van de lading, bestaande uit ruim 5000 zakken rijst en 250 pikols koffij, heeft men niets kunnen redden.

Het wrak ligt nog, waar het is vastgeraakt, en zal door den gezagvoerder aan den meestbiedende verkocht worden.

Menado (Augustus). Minahassa. — Onder de; in de Mahomedaansche kampong ter hoofdplaats, gevestigde vreemde Oosterlingen, openbaarden zich wederom eenige gevallen van pokziekte, waarvan echter slechts een doodelijk afliep.

Ook in de grensnegorij Poigar werden op nieuw eenige personen door die ziekte aangetast, doordien de gemeenschap met Bolang Mongondo, waar zij sterk heerschte, moeilijk geheel kon worden belet. Behalve de vaccinateur voor de rijkjes op de noordkust, wordt nog een doctor djawa naar die streken gezonden, om door eene krachtige invoering der vaccine den loop der ziekte zoo veel mogelijk te keer te gaan. Met hetzelfde doel werd de vaccinateur van Belang naar Kottaboea en de zuider-grensdistricten van het Mongondosche gezonden. Van den 51sten Julij tot den 13den Augustus werden door den genoemde doctor djawa 618 personen gevaccineerd. Overigens liet de gezondheidstoestand in de geheele Minahassa niets te wenschen over.

De weersgesteldheid was in de maand Augustus zeer ongewoon. Er vielen bijna aanhoudend vele regens, vergezeld van hevige winden, even alsof men in volle westmoesson verkeerde. De rivieren waren zeer gezwollen en op enkele plaatsen was, door den hoogen waterstand en fellen stroom, schade aan de bruggen veroorzaakt. Bij herhaling werden ligteschokken van aardbeving waargenomen; doch de tijdstippen van waarneming liepen op verschillende plaatsen der Minahassa zeer uiteen. Deze weersgesteldheid werkte ongunstig op den landbouw terug. Alleen voor het jonge miloe-gewas waren die regens gunstig — doch voor de koffij-kultuur, namelijk voor de inzameling, de drooging en de bereiding, voor het braaden van nieuwe tuinen, voor den aanplant van rijst, en voor het oogsten van dat gewas in die streken, waar het gemeenlijk laat tot rijpheid komt, waren zij allernadeeligst. Hieraan alleen was het dan ook toe te schrijven, dat er in de maand Augustus niet meer dan 1829¹/₁₂₅ pikols koffij in de binnenlandsche koffijpakhuizen zijn afgeleverd, en er slechts 2866 pikols naar de strandhuizen zijn vervoerd.

De kusten der Minahassa bleven in deze maand van de bezoeken van zeeroovers verschoond, en ook van andere gedeelten dezer residentie werd van hun aanwezigheid geen bericht ontvangen. Z. M. stoomschip *Etna* bekraste de wateren tusschen Tifore, Majo en Noord-Celebes; zoomede de vaarwaters rondom Bangka, Tallisse en Biaro. Ten einde den kommanderende officier in zijne nasporingen behulpzaam te zijn, werden buiten de beide ter hoofdplaats Menado gestationeerde kruisbooten, ook nog twee Gouvernements kruisrorches ter zijner beschikking gesteld.

Van de afdeeling Gorontalo, van de rijkjes op de noord-kust van Celebes en van de Sangir eilanden werden gedurende de maand Augustus geene tijdingen ontvangen. (Jav. Ct.)

Soerabaja, 11 October. Bandjermassing. Naar wij vernemen is een der gevreesde hoofdmuitelingen *Demang Lehman*, op last van den ex-rijksbestierder Pan-geran *Hidajat*, vermoord geworden. (Soer. Ct.)

Soerabaja, 10 October. Wij zijn weder in de gelegenheid gesteld het volgende omtrent Bandjermassing mede te deelen.

De post tusschen Bandjermassing en Martapoera is door de brandals overvallen en het pakket dien ten gevolge zoek geraakt, en wel dat waarin zich de brieven van Java bevonden; . . . . .

De couranten zult u wel verteld hebben dat de zaken hier minder gunstig staan. Martapoera is drie dagen lang ingesloten geweest door duizenden muitelingen, op een oogenblik dat de bezetting slechts bestond uit 40 man, die daarin gelegenheid vonden om door eenige schoone feiten van hunne soldatendeugd te doen blijken, maar . . . . . zonder bloedige offers is het niet doorgeworstd. Van den officier van gezondheid Timler, die juist den eersten dag van den aanval te Martapoera zoude aankomen, als zijnde den vorigen dag van Bandjermassing derwaarts vertrokken, is tot nog toe niets vernomen, noch van hem, noch van zijne bedienden, noch van zijne goederen.

De vijand moet bij den aanval een gevoelig verlies hebben geleden; thans worden er dagelijks patrouilles uitgezonden, die bijna immer met hem slaags raken.

In den omtrek van Pengaron is het ook alles behalve rustig: reeds hebben de muitelingen twee transporten aangevallen tusschen Pengaron en Baleh, waarbij wij een gesneuvelde en drie geblesseerden hebben bekomen. Excursies worden er dagelijks gemaakt, zonder eenige belangrijke ontmoetingen met den vijand te hebben. De brandals wachten zich wel met onze eenigzins sterke patrouilles in aanraking te komen, maar moedig toonen zij zich tegenover een klein transport en dan nog wel zoodanig, dat zij op een respectabelen afstand van achter bamboestruiken en boomen de onzen beschieten. Van uit de versterking zijn ook eenige muitelingen aan den zoom van het bosch waargenomen, en des nachts werd er een schot van de overzijde der rivier gelost zonder echter iemand te treffen, ofschoon de kogel digt bij de schildwacht op een der bastions voorbij ging. Het is dus bewezen dat zij in de buurt rondzwerven, doch moeilijk is het hunne juiste verblijfplaats te ontdekken. Het gebeurt dikwijls, dat eene patrouille naar de eene of andere kampong op marsch is, om de muitelingen die zich daar zouden bevinden, van daar te verdrijven, terwijl men voor hare terugkomst reeds verneemt, dat de brandals naar eene andere dessa zijn verlopen.

Zoolang de hoofdmuitelingen niet gevat zijn, zal er mijns inziens niet veel verandering in den staat van zaken komen: immers, wat hebben zij te verliezen? het rijk zijn zij kwijt en worden zij gevat, dan wacht hen, volgens hunne overtuiging, de galg.

Vele kampongs zijn ontvolkt. . . . .

(Oostpost).

ENGELAND.

Londen, 18 Augs. Dinsdag 11. heeft in het Lagerhuis het volgende tooneel plaats gehad. De zitting was tegen 12 uren aangekonigd. Een kwartier uren later waren er nog slechts 19 leden tegenwoordig, zoodat de voorzitter, volgens parlementair gebruik, nog geene plaats mogt nemen op zijn presidialen zetel. De tegenwoordig zijnde leden mogen de zaal niet verlaten, zoolang het vereischte getal van 40 leden niet aanwezig is, zoodat ieder natuurlijk er vurig naar haakte, die zitting voltallig te zien. In dezen oogenblik verscheint eene lange gedaante aan eene der deuren; hij opent die even, doet eene schrede voorwaarts, en ziende dat de presidiale stoel ledig is, wil hij regtsomkeert maken, toen de *sergeant at arms* (ceremoniemeester) met eene buitengewone vlugheid den nieuw aangekomene — den heer Maguire — de hand op den arm legt, onder het luid gelach der toeschouwers. De heer Maguire bevindt zich geenszins op zijn gemak; hij zoekt zich te onttrekken aan de hand die hem vasthoudt, doch ziet zich eindelijk genoodzaakt, aan den stevigen greep van

lord Charles Russell toe te geven en zijne plaats in te nemen, doch niet zonder tegen dit lichamenlijk geweld te protesteren, terwijl de *segeant at arms* hem herhaaldelijk toevogt: »Wees stil en word medegegeld». De heer Magnire beklagde zich bij den president, zoodra het Huis zich had geconstitueerd, doch toen hij vernam, dat lord Ch. Russell stipt aan zijne roeping had voldaan, bedaarde hij en nam zijne plaats weder in.

Hoe steken de regelen van den *Times* van eergisteren af bij die, welke dat blad gedurende den russischen oorlog schreef! In een artikel over lord Stratford's politiek ten aanzien van Turkije, herinnert de *Times* aan de woorden van lord Eldon, die zeide dat hij afzag van verdere raadgeving, want dat hij (lord Eldon) vijf malen Turkije had zien redden en telkens met ongunstiger uitslag. Daarna doet het blad opmerken: »Die heillooze oorlog (in 1855), dat half miljoen Britten, Fransen en Russen, die in de Krim gebleven zijn, en die tweehonderd miljoen p. st., welke zoo slecht mogelijk besteed zijn geworden, hebben tot zelfs de allerlaatste verplichting van het christelijk Europa jegens Turkije nitgewischt. Aangenomen dat wij, nagedurende verscheidene geslachten onze bescherming en onzen bijstand verleend, onzen raad gegeven en ons vertrouwen geschonken te hebben, diensgevolge gehouden waren Turkije in de ure van den nood bij te staan, dan hebben wij dit naar ons beste vermogen verricht en zijn *quite*. Nimmer werd zulk eene krachtige poging voor zulk een onwaardig doel aangewend, doch het is geschied en voorbij. Toen de krijg geëindigd was, trokken wij des sultans partij in de raadsvergaderingen; wij gaven hem geld en waarborgden zijne schulden; wij rieden, drongen aan op verbeteringen en op aanstelling van goede personen, die ook in Turkije nog te vinden waren. Alles is voorbij. In den tijd van vijf jaren heeft Turkije elke waarschuwing vergeten en vertoont het zich aan de wereld als het slechtst bestnurd rijk na China en het koninkrijk Dahomey. Wij konden thans even goed konferenties houden, oorlogstoerusting beginnen en miljoenen toestaan, om den man op den troon te schragen, die zijns vaders dood viert, door eene diepe gracht met het bloed van duizenden zijner onderdanen te vullen, als om het turksche rijk te handhaven. Het kost ons niet weinig om te erkennen, dat wij te vergeefs eene rensachtige poging beproefd en ongehoorde opofferingen gedaan hebben; doch wij zijn in alle geval thans vrij.» Een droevige troost voor de weduwen en weezen der gesnevelen in de Krim!

Niettegenstaande Engeland geen guinje zou willen niteven of zich de hand bezeeren voor Turkije, zoo niet zijn belang met betrekking tot Indie en de Middellandsche zee het medebragt, worden alle opofferingen, waarvan de nijdver en vijandschap tegen Rusland de spoorslag was, op rekening gebracht van belangstelling voor Turkije en de zaak van verlichting en vooruitgang. Geheel Europa weet waarin het belang van Engeland bestaat, en dat het steeds (zoo als trouwens natuurlijk is) blootelijk met het doel handelt om dat belang te bevorderen. Nogtans geeft men hier immer een of ander quasi belangelooz doel voor.

Thans wenscht het blad een bewind in Syrie als dat in Aegypte, en betreunt het dat men het eerste gewest vroeger liet aan Mehmet-Ali heeft overgelaten.

De volgende beoordeeling van het britsche regeringsbestuur is van den heer Gladstone, minister van financiën, en nog al opmerkelijk: »Twijfelend, onzekerheid, kostbaarheid, buitensporigheid, bekrompenheid en alle soorten van tegen elkander andruisende gebreken, die opgenoemd kunnen worden, zijn vereenigd in ons tegenwoordig stelsel. Er bestaat een volkomen gebrek aan gezag om te leiden en te besturen. Indien iets verricht moet worden, dan zijn wij verplicht van het eene departement naar het andere te gaan, van het uitvoerend bewind naar het Huis der Gemeenten, van het Huis der Gemeenten naar een comité, van een comité naar eene kommissie, en van eene kommissie weder naar een comité, zoodat jaren verlopen. Het publiek wordt teleurgesteld en 's lands gelden worden verkwest. Ik acht de gebreken van ons stelsel zoo groot, dat alleen eene hervorming welke op een algeheel ommekeer van zaken gegrond is, voldoen kan.»

— Charles Dickens heeft dezer dagen te Londen een proces gewonnen, dat hij met buitengewone volharding jaren lang had voortgezet. In een zijner werken had hij een schraapzuchtigen, vrekken lord geschilderd, die van het zweet en bloed der armen leefde. Hij had een getrouw beeld van lord W. ontworpen. Deze gevoelde zich daardoor getroffen; want iedereen te Londen wist, dat hij bedoeld werd, naardien de geschiedenis zijner familie haarfijn was afgemaald. Lord W. wist dat hij onder de Engelsche wetgeving met eene aanklacht wegens hoorn niets zou uitrigten, omdat het bewijs ontbrak. Hij wreekte zich mitsdien op andere wijze, doordien hij den dichter liet aflossen. Deze genoegdoening kwam den lord duur te staan; want de dichter wreekte zich op zijne beurt wederom door de pen, die hij ditmaal in zooveel gal doopte, dat de edele lord er bijna van stikte. Lord W. besloot, den dichter andermaal te laten aflossen. Thans echter was Dickens voorzigtiger; een der handlangers van den lord werd gevat en verklaarde, door dezen te zijn gehoord, om Dickens te tuchteren. Lord W. ontkenne, en het bewijs was moeilijk te leveren. De geslepen advocaat Hatway vatte de zaak voor den schrijver op en begon een regts-geding, dat den lord verbaasd veel geld kostte. Eindelijk werd hij van zijne schuld overtuigd en veroordeeld, om aan de tegenpartij £ 4000 schadevergoeding te geven. Dickens schonk die som aan de armenschool van Westminster, onder voorwaarde, dat alle daar aanwezige kinderen eens gezamenlijk aan den lord een clarivari moesten brengen. Zij, die weten, met hoe veel talent de Engelsche straatjongens eene ooverdoorende ketelmuziek weten uit te voeren, zullen de aan den lord toegedachte straf niet als eene nietige beschouwen. Naar men verneemt, heeft lord W. tegen deze voorwaarde eene klacht ingeleverd, die nu eerstdaags in behandeling zal komen.

— De *Morning Post* bevat een uittreksel van een brief, door den heer Cobden dd. Parijs, 17 Augustus, aan een zijner vrienden in Engeland gerigt. De schrijver zegt

daarin geen grond te hebben aan den goeden uitslag zijner pogingen te twifelen. In zijne onderhandelingen met de Franche regering heeft hij van deze niets dan opregtheid ondervonden, terwijl valsheid, verkeerde voorstelling enz. van de zijde van Engeland komen. »Niets walgt mij meer», zegt de heer Cobden, »dan de bloetheid en het gemis aan eerlijke beginselen in onze eigen staatslieden». De schrijver houdt zich overtuigd, dat er geene twee jaren zullen verlopen zijn, of alle Engelsche politici zullen hunkeren naar de verdienste, steeds gunstig gezind te zijn geweest voor het handelstraktaat. De heer Cobden verklaart wijders, dat in Engeland systematisch gelogen wordt ten aanzien van de Franche wapeningen. Hij herinnert zijn vriend aan het gezegde eener Fransche dame: »*Paure John Bull, quand on veut enlever son argent, on lui fait peur de nous!*» Ten slotte zegt de schrijver, dat het gezind verstand in Groot-Brittannië, gepaard aan openbaarmaking van het nieuwe tarief, weldra een einde aan de paniek zal maken.

— Eenigen tijd geleden is gemeld, dat de bekende Lola Montes overleden was; de Americaansche bladen melden thans dat dit niet zoo is, en dat zij van een aanval van beroerte, welke haar getroffen had, in zooverre hersteld is, dat men haar naar Astoria heeft kunnen vervoeren; haar toestand moet echter hopeloos zijn.

— De prins van Wallis heeft in de correspondenten der New-Yorksche dagbladen nauwgezette spionnen. Hij kan geen voet verzetten, geen das om den hals doen, geen dame een compliment maken, zonder dat hij het daags daarna in de dagbladen lezen kan. Tot nu toe is alles volmaakt wat den jongen prins betreft, maar de manier, waarop hij door de republikeinsche dagbladen opgemeld wordt, is soms, op zijn zachtst gezegd, vrij onkiesch. Zoo schrijft b. v. de *New-York Weekly Herald*: »De prins breekt de harten van de dames bij dozijnen. Geen wonder, hij is jong en aardig, heeft verstand, spreekt goed, is opgeruimd van aard, danst gaarne, heeft wat geleerd en, wat het voornaamste is, hij heeft zin voor het schoone geslacht. Wij hopen dat zijn hart vrij zal blijven, tot dat hij in de Vereenigde Staten komt en dat hij het aan eene Americaansche dame zal overlaten, dat hart te veroveren. Organiseert in allen gevalle schitterende bals, om gelegenheid te hebben, dezen prachtige vogel te vangen. Het was op een bal, dat prins Jérôme Bonaparte aan miss. Patterson bleef hangen. Er zijn echter duizend n in den lande, die niet minder bevallig en schoon zijn dan deze, en het hart van den jongen prins is voor een teederen hartstoot niet minder ontankelijk dan dat van den Franschman was. Dat de dames zich dus zoo goed mogelijk toojen, om den prins te ontvangen. Hij is in allen gevalle zoo veel waard als honderd lords. Deze toch willen, als zij in America komen, nooit met de dochteren des lands dansen. Maar de zoon van de koningin, de erfgenaam van den Britschen troon, danst en lacht en schertst met ieder aardig meisje, dat hij ontmoet.» — Koningin Victoria en prins Albert zullen buiten zich-zelve van vreugde zijn over dit getuigenis!

FRANKRIJK.

Parijs, 24 Augustus. De keizer heeft, vóór hij de hoofdstad verliet, aan den maarschalk Randon, minister van oorlog, bevel gegeven, om alles voor te bereiden tot de organisatie van een mobiel leger van honderd duizend man. Naar gelang de omstandigheden dit zullen vorderen, verlangt de keizer, dat het leger gereed zij om op het eerste bevel op te rukken.

Ziedaar het antwoord van den keizer, op de conferentie van Töplitz. Nadat de koning van Napels zal zijn gevallen, rekent de keizer op de hulp van een Italiaansch leger van 400.000 man, ten einde met de 600.000 man van het Franche leger, zoo noodig, den strijd tegen Duitschland vol te houden, — een strijd, waarbij Napoleon, gelijk de maire van Lyon dit reeds in zijne rede zeide, bovenal denkt te steunen op de *sympathie* der volken.

Het artikel van den *Constitutionnel* heeft uit den aard der zaak een zeker gewigt bijgezet aan eene nieuwe brochure, getiteld: *Le Rhin, à propos de la question d'Orient*, die, naar men beweert, van het ministerie van binnenlandsche zaken zelf voortspruit en ten doel heeft om het bewijs te leveren: dat eene alliantie van Frankrijk met Duitschland den vrede van Europa verzekeren zou; wordt die alliantie door de in Duitschland heerschende vooroordeelen en de daar opgewekte hartstogten verijdeld, dan zal Frankrijk zich met Rusland weten te verstaan en dan zal het programma van Tilsitt verwezenlijkt worden, namelijk, één Westersch en één Oostersch rijk. — Het papier is geduld!

De heer de Thouvenel had eene nota ontworpen, bestemd om door den *Moniteur* openbaar gemaakt te worden, ten einde iedere solidariteit met de tegenwoordige staatkunde van Piëmont, geheel van Frankrijk af te werpen. Keizer Napoleon heeft zich echter ten stelligste tegen de openbaarmaking van dit document verzet, een verzet, dat in de tegenwoordige omstandigheden niet zonder betekenis is.

Gisteren heeft men den ridder Nigra, gezant van Sardinië, opentlijk hooren verklaren: dat Piëmont bij geen mogelijkheid langer weerstand bieden kan aan de openbare meening in Italië, dat Piëmont zich gevolgelijk met kracht ten oorlog toerust, en dat hij, Nigra, de zekerheid had, dat keizer Napoleon de zaak van Italië niet verlaten zoude.

Men ziet, dat het hier heden oorlogszuchtig nitziet. Morgen zal het wellicht weder anders zijn.

Richard Cobden bevindt zich nog altijd hier ter stede; zijn voornaamste bezigheid bestaat in het houden van levendige gesprekken met onze voornaamste industrielen, waarvan sommige nog altijd niet van het voordeel overtuigd zijn, dat uit het met Engeland gesloten handelstraktaat voor hen voortvloeijen zal.

— De dagbladen deelen een brief mede, die door den koning van Napels aan keizer Napoleon geschreven zou zijn, en waarin de volgende zinsneden voorkomen: »Gij hebt mij geraden Sicilië zonder strijd te verlaten — ik heb het gedaan. Gij hebt mij geraden de traditioneerle staatkunde van mijn huis te verlaten — ik heb het gedaan. Gij hebt mij geraden eene konstitutie en hervor-

mingen aan mijn volk te geven, om mijne kroon te den — ik heb u ook gehoorzaamd, en toch is en mijne kroon in gevaar. Ik heb dus besloten van oogenblik af alleen op mijn zwaard te steunen en te verdedigen; zoo ik val en het onderspit delf, zal ik beroep doen op de loyaliteit van Europa!» Men zeide de Franche regering aan koning Frans heeft deze woorden, dat die concessien niet op het laatste oogenblik, maar al lang geleden hadden moeten gedaan en dat men dien raad al jaren geleden heeft gegeven. Vele twifelen echter, of de geheele brief geen valsheid sel is.

— Den 15den dezer heeft in een der Alpische bergen in Piëmont het volgende betreurenswaardige val plaats gehad. Op dien morgen te 5 uren begaf zich drie Engelsche reizigers, in gezelschap van een Tairraz, ingezetene te Aosta, benevens drie gidsen, weg van den Mont-Auver, dwars door den Col d'Aant, naar Courmayeur. Aanvankelijk scheen het, zeer gunstig, doch eer de reizigers nog den bekantop van den Col hadden bereikt, werden zij overvallen door een dikken mist en zulke zware hagelbuijen, zij slechts met de uiterste inspanning, doornat de put de hoogste bereikten, waartoe zij tot aan de door de natte sneeuw moesten gaan. Tairraz was een der gidsen van oordeel, dat er voor dien dag vooruitzicht op gunstiger weder bestond en dat het gevaarlijk zou zijn, den togt voort te zetten. Op voorstel om terug te keeren, verklaarden de Engelschen evenwel, dat zij daartoe te vermoeid en bovendien besloten waren, om zoo spoedig mogelijk voort te komen. Zij bonden zich aan elkander vast met een touw, hetwelk door twee gidsen, ieder aan een werd vastgehouden. Tairraz liep nu eens hier, eens daar, om het touw op andere punten vast te een of aan te trekken, terwijl de derde gids vaststapte. Zoo toegerust ging het naar beneden in rigting van Courmayeur, terwijl de lichte nu en ophelderde en het gezelschap de hier en daar men sporen volgde van eenige reizigers, die een paar vroeger aldaar in dezelfde rigting gepasseerd waren, middels begon de sneeuw te smelten en werd het rein zoo onbegaanbaar, dat de Engelschen van tijdtijdt nedervielen en eene poos moesten blijven om adem te scheppen. Op een der gevaarlijkste plekken gekomen, gleed een der Engelschen uit en stortte beneden, terwijl het geheele gezelschap, in weerwil de hevige krachtsinspanning der gidsen, ruim duellen ver, in den val werd medegesleept. De twee sen, die het touw vasthielden, ziende dat alle verloren was, lieten de strikken los en hielden krampachtig aan den bodem geklemd, ten gevolge van het hun gelukte, weder op de been te komen, wijl zij Tairraz en de Engelschen, door het touw, elkander medegesleurd, over den rand van een af naar beneden zagen storten. Beide mannen best in overleg met hun derden makker, die het touw had vastgehouden en dus ook behouden was gebleven, langs een omweg hunne ongelukkige togtgenooten bereiken. Met veel moeite konden zij evenwel zoover komen, dat zij zich van het nattelooze van derg pogingen konden overtuigen. Beneden zich diepte zagen zij toch maar al te duidelijk, dat Tairraz en de Engelschen niets meer overig was, een viertal zwaar gekneusde bloedige lijken. Een volgenden morgen was het voor de plaatselijke riteiten en de door haar ontboden geneeskundigen te bereiken en de omgekomenen naar Courmayeur te brengen, alwaar zij 24 uren later, in tegenwoordigheid van een grooten toeloop van medelijdende schouwers, met de gebruikelijke ceremonien in ter aarde besteld.

— Van een klerikale zijde wordt weder dapper de gedreven met A. Dumas »den kornak van Garibaldi» de daden van zijn held boekstaaf op zijn jacht »te van zijn honden, vogels, open, fotografen, sekren, bedienden, gekostumeerd de een als kurassier, ander als Griek, een derde als Spanjaard, een als Indiaan, en vergezeld door eene vrouw, die miraa's-uniform is gedost. Van die zijde wordt de dacht gevestigd op het berigt, voorkomende in eng dagbladen, omtrent een feestmaal door de stedeling van Catania gegeven aan de burgelijke en litaire overheden, waarbij ook genoodigd zijn A. Dumas en de hem vergezellende vrouw. De waren tegen 6 uren genoodigd, maar Dumas is later verschenen met zijne dame, die prachtig in fluweel, afgezet met kantwerk en gouden bordu was gekleed en daarbij admiraals-epauletten droeg. Dumas Marselle verliet, was die vrouw gekleed scheepsjongen. Zij heeft het wij-water-vat gebij gelegenheid der inzegening van het jacht door griekschen geestelijke. Van klerikalen kant aangemerkt, dat het den prins van Orleans aangenaam kan zijn, dat zij vijftien jaren lang vriend zijn geweest met »den zestigjarigen strijden», die thans tegen den prijs zijner vleierij vriendschap van Garibaldi wil winnen.

— Een brief uit Alexandrië meldt, dat de werken aan het Suez-kanaal ijverig worden voortgevoerd. 250 Europeanen en 1200 Arabieren zijn er aan arbeid. Reeds is eene lengte van een uur en over eene breedte van 53 yards en eene diepte van 8 voet, uitgegraven. De heer de Lesseps hoopt, dat verbinding der beide zeeën in de maand Mei van volgende jaar zal zijn volbragt.

— Een koopman van Lyon, de heer R..., vertelt zes maanden geleden in een hôtel van de wijken Denis te Parijs. Hij werd aldaar ziek en met zeer zwaar opgepast door eene dienstmeid van het hôtel, hij hersteld was, gaf hij haar voor hare bewezensten zijn gouden horologie, en beloofde scherpschiet te zullen legateren. Dezer dagen werd aan een meisje kennis gegeven, dat de heer R... was overleden en haar 200.000 francs had gelegateerd.

— Wieniawski, solo-violist des keizers van Rusland, voor eenige dagen te Pierrefille, nabij Parijs, is echt getreden met miss Hampton, doch van den haren engelschen komponist en pianist George Cooper

In de *Revue des Deux Mondes* schrijft een fransch testaments zending over de gebeurtenissen in Syrië. Hij zegt, dat hij in de beste gelegenheid is, om met de gevoelens en meeningen des volks bekend te maken. Daarom aarzelt hij niet te verhalen, dat in barsting in Syrië het gevolg is van den opstand der Sipayers in Britsch-Indië, waarvan de tijding eenen indruk op de gemoeienderen der Muzelmanen van het vaste land heeft te weeg gebracht. Alle soorten wilde verhalen waren in omloop en werden door het geloofvolk gaafweg geloofd. Zoo vertelde men, dat de Mahomedanen uit Indië een inval op het grondgebied hadden gedaan, Londen geplunderd, koningin Victoria van den troon hadden gestooten. Men voegde er bij, dat hare voortvlugtige majesteit een schuilplaats in Konstantinopel had gevonden, en Sultan was daardoor grootelijks bij zijne onderdanen beblameerd.

Frankfort, 24 Augustus. Brieven uit Ragusa alhier ontvingen, deelen bijzonderheden mede omtrent eene bloedsbotsing, welke te Gasko en Herzegowina heeft plaats gehad. De Muzelmanen hebben de Christenen aangevallen, die zij met vrouw en kinderen hebben omgebracht. **Parijs, 24 Augustus.** In afwachting dat de redevoering welke Z. M. in Lyon zal houden, de algemeene mening meer of minder bevredigen zal, deelt de *Moniteur* van heden de aanspraken mede, waarmede de maaiende aartsbisschop van Dyon den Keizer begroet. Daar nu alle officiële redevoeringen aan Z. M. als kennisgeving en ter goedkeuring moeten opgelezen worden, zoo hebben de door den maire en Mgr. gesproken woorden hunne beteekenis. Wanneer de aanspraak van den maire ontdoet van de minner grove of behendige vleijerijen, van de gewone van vereering, blijft er eene zinsnede over, dat, daar zij van hooger hand is goedgekeurd, opking verdient: „Europa neemt den schijn aan, alsof de magt der keizerlijke wapenen vreest, maar het is veel meer de sympathie, welke de Keizer bij de volken verwekt.” De aanspraak van den aartsbisschop van Frankrijk door een uitval tegen Engeland. Hij zegt „Keizer dank, dat Z. M. zich niet door de aanname eener argwanende politiek van het plan der Rusche expeditie heeft laten afbrengen.” Terzelfder tijd de bisschop de hoop, dat de Keizer de hinderen overwinnen zal, welke deze politiek, die meer en meer den weg des regts en der billijkheid verlaat, hem in den weg te leggen, en dat de oudste zoon der Keizer, die opgeruide baren van het erfgoed des H. Petrus zal weten te keeren en den H. Vader het bezit van zijn rijk zal weten te verzekeren. „Dit is,” aldoo uit de aartsbisschop zijne redevoering, „wij weten de wensch van Uwe Majesteit; het is ons aller wensch.”

De laatste berichten uit Italië luiden intusschen niet anders, als voor de pia vota van Mgr. Rivet, daar de dreigende baren der omwenteling al meer en meer het land des H. Petrus naderen. Bij voortdurende landen twee benden Garibaldisten op het Napelsche vaste land. Volgens eene bijzondere dépêche breidt de opstand zich in Calabrie uit; de intendant-generaal heeft aan het hoofd daarvan gesteld; het leger wordt proklamatiën bewerkt, volgens welke Frankrijk, Nederland en zelfs Rusland op de zijde van Garibaldi staan. Men van een artikel van den heer Granquillet in de *Constitutionnel* van heden, dat een officieel karakter draagt, denken moet, weet men niet. Daarin wordt den Hongaarschen uitgeweken ernstig verweten, dat zij in hunne stelselmatig vijandige brieven den naam des Oostenrijkschen Keizers mengen, over Z. Apost. Maj. met welke Frankrijk op zulk voortreffelijken voet staat, allerlei onware en kwaadige geruchten in omloop brengen. Dergelijke arden om den niterlijken schijn te bewaren zijn hier lande niets nieuws; het is echter wel iets, dat de aankomst van Töplitz niet alleen den bijzonderen al van Frankrijk verworven heeft, maar zelfs, dat op de medewerking van Frankrijk rekenen kan.

DUITSCHLAND.

De weener *Presse* behelst een artikel over den ongunstigen toestand der financiën van den Staat; o. a. wordt daarin voor: „Het feit dat wij in twee vredejaren (1860 en 1861), niettegenstaande de heffing der belastingen voortduurt, een tekort van honderd miljoen gulden hebben, hetwelk wij bijna uitsluitend door leeningen moeten dekken, en voorts dat wij ook het derde jaar het vooruitzicht op een tekort bezien, zelfs al wordt de vrede niet gestoord; — in dit ligt de bondigste kritiek van onzen financiën toe-

De *Neue Preuss. Zeit.* levert in een hoofdartikel een warme lofrede op keizer Frans Joseph, en zegt o. a. dat te Töplitz een nieuw tijdperk voor Duitschland is aangevallen. Volgens het blad zou het met de generale inzichten van Pruisen gedaan zijn. **Prag, 15 Aug.** De alhier verschijnende *Presse* vermeldt, dat hare administratie onlangs van den chef van het postkantoor in Croatie een brief ontving, waarin een abonnement werd besteld, doch met de volgende toezegging: „Nog veroorlooft de ondergeteekende zich, te vragen, op hoeveel abonnementen de redaktie toch wel een present-exemplaar geeft, en verzoekt nog het laatst om een gratis-exemplaar, bij gemis waar hij bij alle tegenwoordige abonnementen een ander zal aanbevelen.”

Prag, 14 Aug. Van hier wordt aan de *Deutsche Zeitung* geschreven: „Ik constateer het feit, dat sedert de aankomst te Töplitz de vleugels der regering bijzonder gegroeid zijn. Een versterkte druk doet zich in alle oogen gevoelen. In Hongarije regent het allerlei van wege de politie, en de barometer van de vrijheid eener regering, de drukpers, staat buitengewoon laag. Gisteren avond werd door de politie-formeel razzia over de dagbladen gemaakt. In beslag genomen werden de *Morgen-Post*, de *Neueste Nachrichten*, de *Schritt* en de *Vorstadt-Zeitung*.”

Uit Pesth wordt het volgende geheimzinnige voornemen gemeld: Voor eenige dagen kwam een kist uit Fiume te Pesth te Erlau aan, geadresseerd aan den aarts-

schop der stad. Bij opening der kist vond men daarin een reeds in staat van ontbinding verkeerend lijk van een manspersoon, alsmede eene hermetisch gesloten bus en een brief, alleen de volgende geheimzinnige woorden bevattende: „Inliggende doode is de moordenaar, die bestemd was om den heer aartsbisschop te doden.” Er wordt een ijverig onderzoek naar deze zaak ingesteld.

— De gemeenteraad van Pesth heeft in eene dezer dagen gehouden zitting besloten, de Hongaarsche tot officiële taal te verheffen en de notulen in die taal te stellen. In diezelfde zitting werd ook de vakant worden betrekking van direktor der belastingen met algemeene stemmen aan een der voornaamste Hongaars opgedragen.

Frankfort, 25 Augustus. Naar luid der mededeelingen uit Kassel blijft de tegenstand door de meerderheid der bevolking tegen de nieuw ingevoerde grondwet op krachtige wijze voortduren. Ten einde zich voor het gevaar van intrekking der concessie tot het uitgeven van staatkundige dagbladen te waarborgen, geeft de redaktie van de *Hessische Morgenzeitung* vliegende blaadjes uit, waarin de staatkundige omstandigheden des lands op zeer ongunstige wijze worden beoordeeld, welke vliegende blaadjes te Frankfort worden gedrukt. Tot heden zijn geene maatregelen door de regering genomen, om dit middel van openbaarmaking zijner staatkundige gevoelens te bemoeielijken of te verbieden.

— Men wil weten, dat in de maand October de Keizer van Oostenrijk, de Prins-Regent van Pruisen, de Koning Max van Beieren en Prins Karel van Beieren zich naar Warschau zullen begeven, om eene bijeenkomst te hebben met den Keizer van Rusland.

— Men verneemt uit Staatsburg, dat op de Fransche oost-spoorwegen al het mogelijke wordt gedaan ter bevordering van het regstreeksche verkeer tusschen Weenen en Parijs; aan de grenzen zijn de formaliteiten bij het viseren der paspoorten, enz., zeer vereenvoudigd geworden.

SPANJE.

Madrid, 18 Aug. Prins Muley-Abbas, de Marokkaansche gevluchtigde, die zich thans alhier bevindt, doet alle moeite bij de regering, om deze over te halen de stad Tetuan door de Spaansche troepen te doen verlaten en weder in het bezit van zijn soevereiniteit te stellen.

De eerste storting van de door Marokko aan Spanje verschuldigde som belraagt een millioen douros, is slechts het twintigste gedeelte van de geheele som, en voor dit gedeelte heeft de keizer van Marokko reeds den oogst moeten verkopen. Spanje kan dus zeker zijn nog langen tijd in het bezit van Tetuan te zullen blijven.

— Er was eene speciale commissie naar Tanger gezonden, om de Marokkaansche schuld te ontvangen. De arbeid dezer commissie was zeer moeilijk, want zij moest stuk voor stuk de verschillende munten, waarmede werd betaald, nazien, toetsen en nagaan. Het personeel was echter talrijk en alles ging zoo handig in het werk, dat men, tot groote verwondering der Marokkanen, 8 millioen realen per dag onderzocht.

ITALIE.

Garibaldi's inval in Calabrie.

De oorlog op het vaste land is begonnen. Nadat reeds verschillende hoopjes troepen van Sicilië naar de tegenoverliggende kust waren gezonden, landde Garibaldi-zelf te Bagnara, eenige mijlen benoorden het fort Scylla, terwijl volgens een anderen telegram, de landing te Melito, een dorp ongeveer vijftien mijlen zuidelijk van Reggio, plaats had. Er is reeds een provisioneel bewind voor Calabrie ingesteld. De divisie van Cosenz, die reeds vroeger te Taormina, verder zuidelijk, was geland, is wellicht die magt, waarvan telegrammen van Genua berichten, dat te Capotellarmen, even ver zuidelijk van Reggio gelegen als Bagnara noordelijk, geland was. Te Bagnara zou Garibaldi de kans geloopt hebben tusschen twee vuren te komen, nl. het garnizoen van Reggio en de napolitaansche troepen te Palma in bezetting. Garibaldi-zelf zette het eerst voet aan wal op den 19den Augustus, ofschoon de eerste landing van troepen reeds op den 8den plaats had. De correspondent van *Daily News* te Messina beschrijft dit aldus:

„De stralen der wassende maan konden den dikken mist niet doordringen, en het land aan de Siciliaansche golf was in een digten nevelsluier gehuld. Te acht uren gaf de generaal, die zich nog aan boord van de *City of Aberdeen* bevond, zijn laatste bevelen aan majoor Missori, den edelen makker, wien Garibaldi zijn leven dankt, dat hij wellicht zonder Missori's moed te Milazzo verloren zou hebben. Uit elke kompagnie van een der gekampende brigades werden tien vrijwilligers gevraagd. Vijftig geniesche karabiniers, twintig guldies, en twintig man van het bataillon mineurs en eenige artilleristen waren ook gevraagd om zich bij den uitgekozen troep te voegen, benevens eenige engelsche en fransche vrijwilligers. Het hoopje dat dus de eer had het eerst den calabrischen grond te betreden, bedroeg niet meer dan 550 man. Majoor Missori had het kommando, en onder hem waren de majors Salomone en Nulla van den generalen staf. Dit kleine hoopje volbragt de landing met goed gevolg, hoewel een der booten toe- vällig op een andere plaats landde, en door den vijand bemerkt werd, die op de boot vuurde, waardoor twee man gewond werden. Majoor Missori, dit vuur hoorende, vreesde dat de bezetting van het fort dell Cavallo, waarop de aanslag gemunt was, lucht had gekregen van het ontwerp, en daarom trok hij naar de bergen toe. Daar in de bergen werd het hoopje zeer versterkt door talrijke vrijwilligers.

Garibaldi was naar Sicilië teruggekeerd, hield zich een paar uren te Palermo op, waar hij bevel gaf om 1200 man aan boord van den stoomer *Franklin* en 2600 op de *Turino* in te schepen.

Den 18den kwam hij te Messina, waar hij de evengenoomde booten gereed vond en zich op de *Franklin* begaf. Daar maakt hij bekend, dat het gewichtige oogenblik om Calabrie te nemen, was gekomen. De beide stoombooten kwamen zonder tegenstand in de haven van Melito, ongeveer 12 mijlen ten zuiden van Reggio. Van daar is hij naar deze stad opgerukt en heeft haar, zooals latere telegrammen, reeds vroeger medegedeeld, vermeld, ingenomen.

MONTENEGRO.

De moordenaar van vorst Daniël heet Todor Kadic en is afkomstig uit Bielopavlic. De *Triëster Zeit.* meldt, dat hij de zwager is van een montenegrijnschen priester, Panissa genaamd, die wegens zijne vijandschap tegen Daniël Montenegro verlaten en zich te Zara gevestigd had, werwaarts Kadic hem later volgde. Terwijl zij zich daar ophielden, vernamen zij dat de vrouw van den priester zich door een aanhanger van den vorst had laten verleiden een ander te huwen. Uit vraak daarover vermoordde Kadic te Konstantinopel, waarheen hij inmiddels was vertrokken, den broeder van hem die zijne zuster in tweeden echt had gehuwd. De vermoorde was het opperhoofd der drie tot vier duizend Montenegrijnen, die zich te Konstantinopel als arbeiders ophielden. Hierna ging Kadic naar Galacz; daar kreeg hij de kinderziekte die zijn gelaat verschrikkelijk schand; later keerde hij naar Cattaro, terug en begaf zich, toen hij van daar werd verdreven, naar Skutari. De Cattaro verscheen hij als Albanees gekleed, ten einde den moord-aanslag op den vorst beter te kunnen volbrengen.

— Aan de *Ostdeutsche Post* wordt uit Triëst geschreven, dat de overhaaste benoeming van Daniël's neef, tot vorst van Montenegro, het werk is van den Franschen consul Hecquart en van de vorstin Darinka. Daniël had de geheele maand Julij in de badplaats Perzagno, nabij Cattaro, doorgebracht. Hij was vergezeld door zijne gemalin, zijn neef en een talrijk gevolg, zoodat er eene buitengewone vermetelheid toe noodig was, om te midden van eene zoodanige omgeving een aanslag op 's vorsten leven te doen. Toen het stoffelijk overschot van Daniël in den avond van den 14den te Cetinje was aangekomen, begaf zich Darinka, door Hecquart vergezeld, naar de lijkbaar, nam de muts van het hoofd des dooden af, en plaatste die op het hoofd van den jongen Nikizza, waarop deze door den senaat en eenige in allerijl uit den omtrek bijeengeroepen mannen, als Nicolaï I, vorst van Montenegro, werd geproclameerd. Deze jonge vorst is vier jaar te Parijs geweest, en stelt al zijn vertrouwen op Napoleon III. Het staat thans echter te bezien, of Rusland deze keuze zal goedkeuren. De Russische consul Pecovich heeft onder de Montenegrijnen nog sterkeren aanhang dan de Fransche en ook van de partij van Petro Petrowitsch wordt oppositie tegen den jonggekozen vorst verwacht.

AFRICA.

EEN HUWELIJK IN ELMINA.

Iedere gebeurtenis, welke een bewijs oplevert van vooruitgang in dit land, is voorzeker waardig te worden vermeld, en wij gelooven dat onze lezers met belangstelling zullen vernemen, dat op Donderdag 10 Augustus te Elmina een huwelijk is gesloten, overeenkomstig de hollandsche wet, zijnde bruid en bruidegom beide inboorlingen van de goudkust. Daar dit de eerste keer was, dat inboorlingen op de hollandsche wijze te Elmina gehuwd zijn, woonde Z. Exc. de gouverneur Nagtglas en al de hoofdofficiëren de plegtigheid bij. De heer Jakob Simon Molenaar was de bruidegom en jufvrouw Elisabet Welsing de bruid. Te 10 uren waren bruid en bruidegom, vergezeld door een groot aantal vrienden, in de regtszaal van het kasteel St. George d'Elmina. De heer Meeuwssen, officier van justitie, las eenige artikelen uit het hollandsche burgerlijk wetboek. Daarop zwoeren bruid en bruidegom, dat zij niet in staat waren geboortekanten (zoo als bij de wet vereischt wordt) te produceren, en toen werd er een gedeelte van het burgerlijk wetboek voorgelezen, betreffende de pligten van een man jegens zijne vrouw en van eene vrouw jegens haren man. Vervolgens vroeg de heer Meeuwssen het bruidspaar af, of zij man en vrouw wilden worden; natuurlijk gaven zij een bevestigend antwoord, waarop de officier van justitie Jakob Simon Molenaar en Elisabet Welsing verklaarde wettiglijk man en vrouw te zijn. De heer Meeuwssen sprak voorts het gehuwde paar aldus aan: „Mijnheer en mevrouw Molenaar! Ik wensch u geluk met uw huwelijk, hetwelk mij veel belang inboezemt, omdat dit het eerste huwelijk is tusschen inboorlingen van deze bezittingen, naar de hollandsche wet gesloten. Ik wensch vurig dat uw voorbeeld door vele anderen nage worden gevolgd, want zoodanige huwelijken moeten voorzeker goede vruchten dragen voor deze bevolking. Moge Gods zegen op u rusten en moogt gij veel geluk smaken in den echtelijken staat, dien gij thans zijt ingetreden.” De officieren, getuigen van het huwelijk, waren dr. Daniels, eerst aanwezige officier van gezondheid, luitenant van der Wal, fabriek- en magazijnmeester, luit. Magnin, regter van instruktie, en luit. Heuvelink, militair kommandant. Toen de burgerlijke plegtigheid was afgelopen, begaf de vergadering zich terstond naar de kapel in het fort, alwaar z. e. e. w. ds. van der Meulen eene indrukwekkende gelegenheidsrede uitsprak, waarop de 155e psalm op eene voortreffelijke wijze werd gezongen, met orgelbegeleiding door den schoolonderwijzer, den heer Demmers. Daarna las z. e. w. ds. het huwelijks-formulier. Een ander psalm werd gezongen. Voorts volgde er een gebed, de zegen werd uitgesproken en de godsdienstige plegtigheid was geëindigd.

Men begaf zich terstond naar de woning van den heer Molenaar, waar eenige ververschingen werden gebruikt. Te 12 uren bezochten de gouverneur en de officieren de gehuwden, en 's avonds omstreeks 7 uren was er een prachtige maaltijd, aan welken vijf-en-vijftig dames en heeren verenigd waren.

De redakteur en uitgever van het te Cape-Coast uitkomend dagblad, waaraan het bovenstaande ontleend is, is een in Engeland opgevoed inboorling van Accra, en was ooggetuige van het door hem medegedeelde.

SYRIE.

Damaskus, 30 Julij. Aangaande de moorden, die gedurende 20 dagen hebben aangehouden, doch thans zijn geëindigd, kan het volgende worden medegedeeld.

Den 7den Julij des namiddags hebben de Muzelmanen van de wijken Baptume en Caimarie de huizen der Christenen aangevallen, een aanvang makende met dat van den Pruisischen consul. Er zijn 5000 schoone gebouwen en 2500 zijdefabrieken en magazijnen ver-

nield. Een gedeelte der bewoners nam de vlugt in het kasteel en bij Abd-el-Kader; een ander gedeelte, waarvan het bedrag niet juist is op te geven, is vermoord en verbrand. Alle consuls, behalve die van Pruisen, Engeland en Frankrijk, zijn totaal verbrand, hoewel die van Pruisen en Frankrijk meermalen zijn aangevallen. De consuls hadden de vlugt genomen, en vooral die van Frankrijk en Rusland werden door de barbaren met ijver gezocht; men kan ze echter niet vinden. De Amerikaanse consul werd gewond. De consul van de Nederlanden en België heeft met zijn zoon de vlugt genomen in den schoorsteen der keuken van het huis eens Mahomedaans; hij heeft daarin 36 uren vertoefd, zonder dat men in het huis iets daarvan wist; eindelijk kon hij het niet langer uithouden en gaf zich aan den Mahomedaan over, die hem redde. De Russische drogman werd in het consulaat vermoord.

De mannen der Christelijke bevolking, die in handen Muzelmannen vielen, zijn meestal vermoord; de schoone vrouwen en meisjes werden echter voor de harems gespaard. Een groot getal mannen, die bij hunne Mahomedaansche vrienden waren gevlugt, werden door deze gedwongen, de Mahomedaansche godsdienst aan te nemen en met hunne dochters te huwen.

Een brief uit Beyruth meldt, dat er in Syrie 28 scholen, 360 kerken, 42 kloosters, 9 godsdienstige inrigtingen en 360 dorpen zijn verwoest; 1830 kinderen, die op school waren, zijn vermoord; van het distrikt Maten tot de vlakten van Nazareth, eene uitgebreidheid van 120 mijlen lengte en 50 mijlen breedte, is de geheele oogst vernield. Alle tuinen in de vlakte van Coelesyrie, een uitgebreidheid beslaande van 400 mijlen lengte en 16 mijlen breedte, zijn plat getrapt. De oogst van het distrikt Hauran, het rijkste van geheel Syrië, is vernietigd, dat distrikt beslaat meer dan 116,000 mijlen; een algemeen gebrek aan levensmiddelen is dus in Syrie te vreezen.

AMERICA.

De prins van Wallis heeft den 2den Aug. Halifax verlaten en zich naar Windsor en Hantsport begeven. Den 3den kwam Z. K. H. te St. John aan, alwaar hij met buitengewone geestdrift werd ontvangen. De weg van de haven naar het paleis van den gouverneur, waar de prins zijn intrek nam, was met bloemen bestrooid. Het geheele eskader der Antilles zal de prins tot Quebec vergezellen.

Men spreekt nog veel van den pleiziertogt van den *Great Eastern* naar Cape May, die het grootste oogenoegen bij de passagiers heeft verwekt. De meesten hunner, waaronder vele dames, moesten den nacht op het dek doorbrengen, omdat er, ten gevolge der dronkenschap van de hofmeesters, beneden geene schikkingen gemaakt waren. Ook de provisie schoot te kort; ijswater (de liefkoosde drank der Amerikanen) was voor de meesten niet te verkrijgen, terwijl de gelegenheid om zich te wasschen te eenenmale ontbrak. Voor een glas water werd 25 cents en voor een volle kom een dollar betaald. De grootste verontwaardiging heerschte aan boord en een groot aantal passagiers keerde des avonds over Philadelphia terug. Den volgenden ochtend werd aan boord eene meeting gehouden, waarin de geheele zaak als eene ophijgerij op groote schaal verklaard werd.

Verscheidenheden.

J. B. Ireland verhaalt in zijn boek: *From Wall Street to Cashmere* het volgende: „Mookti Shah bragt mij naar zijne fabriek, een ellendig vuil gebouw met eene groote werkplaats. Hier waren in de veertig mannen en knapen van 6 tot 50 jaren in groepen van twee of drie aan verschillende weefgestoelten verdeeld, want de duurste shawls worden in kleine, met het patroon overeenkomstige stukjes vervaardigd en dan aan elkaar genaaid. De patronen zijn niet gekleurd in kleine vierkantjes geteekend, zooals onze patronen voor kanapekussens, pantoffels, muilen, enz., maar alleen opgeschreven. Nadat de patronen voltooid zijn, worden alle aan elkander genaaid. Aan verschillende weefgetouwen zag men 4 tot 500 kleine houten penen met rollen van wol in diverse kleuren, die alle voor de onderscheidene deelen van het patroon gebruikt worden. Verbazend was de handigheid, waarmee kleine kinderen aan de handgetouwen werkten en hunne voorschriften begrepen. De meeste arbeiders waren bezig aan een prachtige shawl voor keizerin Eugenie van Frankrijk, de schoonste, die deze fabrikant ooit had geleverd. Hij zeide, dat dertig menschen reeds gedurende zes maanden onafgebroken daaraan hadden gewerkt en nog drie maanden zouden noodig hebben, om haar geheel af te werken. De prijs zou ongeveer 1300 ropyen of f 1820.— bedragen, maar in Londen of New-York zou zulk een shawl 4000 dollars = f 11,200 kosten. De arbeiders verdienen dagelijks niet meer dan 1½ annas = ongeveer f 0.12.

De Warmte der Roode Zee.

De Roode zee is algemeen bekend als een van de heetste streken der aarde, maar misschien hebben slechts weinigen een duidelijke voorstelling van hare temperatuur. Daarom zullen de volgende opgaven, die dr. Buist voor het geographisch genootschap te Bombay maakte, wellicht niet onbelangrijk zijn. „Juist in het midden,” zegt hij, „ligt een vreeselijk heet deel der zee, want de hoogste temperatuur heerscht tusschen 14° en 21° NB. in de groote vulkanische streek. Daar bedraagt de warmte des waters zelfs in de wintermaanden zelden minder dan 80° F. (23,1° R.); en Maart in April stijgt zij tot op 84° F. (25,8° R.). De grootste hitte echter heeft men in September, wanneer de temperatuur van lucht en zee boven bloedwarmte stijgt; buigt men zich in dezen tijd over het scheepsboord, wanneer het dek juist door den regen is afgekoeld, dan heeft men een gevoel, alsof men het hoofd boven een ketel vol kokend water houdt. In November 1836, bij een temperatuur des dampkrings van 82° F. (22,2° R.), steeg die der zee tusschen 17° en 23° NB op 106° F. (52,9° R.), doch dit geval is een uitzondering. In de golf van Suez heerscht doorgaans een gematigde temperatuur.

De natuurkundige Lenoir in Frankrijk heeft eene

nieuwe motor uitgevonden, welke zijn naam draagt. Deze beweegtoestel wordt door gas gedreven, beslaat eene zeer kleine plaats en verbruikt bij 4 paardenkrachten in het uur slechts 18 centenaars gaz. Hij is reeds aldaar in de inrigting voor houtgraveurs van Levêque werkzaam en voldoet aan alle vereischten. De fabriek van machines der firma Marsoni limtij levert reeds zulke *moteurs à air dilaté* af.

De Thuyaboom, die in Duitschland, onder den naam van Levensboom, in vele tuinen en op kerkhoven in het vrije groeit en zich door zijn schijnbaar altijd groen aanzien onderscheidt, wordt tegenwoordig ook in Frankrijk zeer gaarne als sierplant gekweekt, omdat hij inderdaad door den schoonen vorm en het weelderige donkere groen, iedere plaats, waarop hij voorkomt, verfraait. Deze boom is de valsche (pseudo) Citrus der ouden, en levert het kostbaarste pronkhout, dat bekend is. Reeds de Romeinen vervaardigden hunne prachtige meubelen daaruit en betaalden daarvoor fabelachtige prijzen. Volgens Plinius zou Cicero voor eene uit Thuyahout vervaardigde tafel, 1 miljoen sestertiën (meer dan f 133,000) betaald hebben; eene andere Romeinsche familie bezat eene tafel, die 1,400,000 sestertiën had gekost, eene weelde, waarvan gelukkig zelfs in onzen tijd de rijkste lieden zouden terugschrikken.

Eene coquette.

Eene jonge dame, die als zeer coquet bekend stond, sprak op eene soirée een officier der kavallerie op heimginzingen toon in dier voege aan:

»Mijnheer de baron, als gij venster-parade maakt, moet dit ten minste geschieden op een uur, dat mij ouders niet te huis zijn. Gij rijdt meestal te 5 voorbij, en dit heeft mij menig bitter verwijt mijn vader en moeder berokkend. Ik verzoek u dien, dit voorbijrijden op genoemd uur na te laten.

»Het zal niet weder gebeuren”, antwoordde de officier, »ik beloof het u op mijn woord van eer; om mijne belofte te kunnen houden, moet gij de goedheid hebben mij te zeggen, in welke straat gij woont.

Bijzend.

Een heer van middelbare leeftijd, die nog ga den galant bij de dames speelde, overhandigde aan eene schoone, die hij reeds lang met zijne had vervolgd, een hairlok, in een fraai met diamanten omzet medaillon gevat.

De dame, die bemerkte had, dat hij valsche had droeg, zeide: »Wel, mijnheer, waarom hebt gij mij in eens uwe geheele pruik gegeven?”

Zonder zich een oogenblik te bedenken, antwoordde de gelant: »Mevrouw, gij bijt scherp met uwe eeleinen tanden”.

SCHEEPSBERIGTEN.

Straat Sunda Doorgezeld.

DATUM.	VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	VAN.	NAAR.
October	10 Fransch.	Comète	F. Dubois	Bordeaux	8 July Singapore, pass. de heer J. de heer v. Marlen
"	11 Nederlandsch.	Amelia Augusta	M. van Gijzel	Cardiff	1 Junij Batavia
"	"	Constantia	M. A. Overgaauw	Rotterdam	1 July "
"	"	Kosmopoliet	J. Bouteau	"	28 "
"	Engelsch	Orix	P. Gell	Singapore	19 Sept. Londen
"	Nederlandsch.	Josephus Louisa	A. Muijsen	Batavia	11 Oct. Padang
"	"	J. C. Schotel	J. P. v. Beest Holle	Rotterdam	14 Junij Batavia
"	12 Fransch	Ville de Cannes	J. Barbe	Singapore	23 Sept. Mauritius
"	Nederlandsch	Bengalen	H. F. Platen	Cardiff	19 Junij Singapore
"	Zweedsch	Theodor Dill	L. A. Florij	"	10 "
"	13 Engelsch	Richard Thornton	C. O. Sinclair	Liverpool	6 July Singapore
"	14 Amerikaansch.	Philomela	F. Eilms	Boston	24 Junij Singapore
"	Nederlandsch	Minister Torbekke	C. van Duijn	Cardiff	4 "

Aangekomen schepen te Batavia.

DATUM.	VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	VAN.	AGENTS.
October	14 Nederlandsch.	Kosmopoliet	J. Bouteau	Rotterdam	28 July B. Kopersmit & Co.
"	"	Deelwyk	L. van der Putte	"	3 " Metzendorf, Wilman, & Co.
"	"	Constantia	Overgaauw	"	1 " van Ommeren, Rusb & Co.
"	"	J. C. Schotel	J. P. v. Beest Holle	"	14 Junij B. Kopersmit & Co.
"	"	Otto	W. Rotgans	Pamanoekan	18 Oct. MacLaine, Watson & Co.
"	"	Noach	P. Wierckx	Samarang	11 " B. Kopersmit & Co.
"	"	Lucky Star	J. Winckle	K. de G. Hoop	5 Sept. Burt, Myrie & Co.
"	"	California	M. de Wijn	Liverpool	1 July Tolson, Hunt & Co.
"	"	Johanna en Geertuida	B. Fleus	Rotterdam	2 " MacLaine, Watson & Co.
"	"	Pollux	H. P. Cruys	Texel	22 April Dümmler & Co.
"	"	Johanna Maria Christina	Gorter	Soerabaja	" Paine, Stricker & Co.
"	Ned. Indisch	Hin Goan	Lim Yoehek	Rionw.	24 Sept. Gezagsvoerder
"	"	Fathool Hair	Said Ali	Lampouge	10 Oct. B. J. Jacobs.
"	"	Fathul Hair	Sech Abdulla	Bali	3 "
"	"	Samarang Packet	J. P. Schel	Palembang	12 " Buys, Jacobsen & Co.
"	"	Batavia	Oef Soewie	Pecalongan	13 " Gezagsvoerder
"	"	Kim Henghoat	"	Banjermaessing	" Buys, Jacobsen & Co.
"	Zweedsch	Caria	Malsinz	Shanghai	7 Sept. Busing, Schröder & Co.
"	17 Ned. Indisch	Prins van Oranje	J. Prins	Soerabaja	15 Oct. Morgan, Melbourn & Co.
"	Engelsch	J. C. Ross	Ballard	Cocos-Eilanden	" Wilson & Co.

Vertrokken schepen van Batavia.

DATUM.	VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	NAAR.
October	14 Nederlandsch.	Haamstede	de Boer	Nederland
"	"	Duiveland	Hager	"
"	"	Azia	F. Molenaar	Amsterdam
"	"	Senior	Swart	Nederland via Padang
"	"	Aegidien Pauline	C. J. Itz	Soerabaja
"	"	Maria Catharina	Rebrand	"
"	Ned. Indisch	Kaliuanteu	Sicijala	Indr., Sam. en Banjermaessing
"	"	Konigin der Nederlanden	H. Lewis	Singapore
"	"	Batavia	G. A. Neij	"
"	"	Oenarang	S. van Hulsteijn	Samarang
"	"	Abdel Hassiem	Said Ali Alhabassij	Samarang en Soerabaja
"	"	Djener	Said Aloewie	Indramajo en Singapore
"	"	Anis Bahair	Sech bin Soenkar	Soerabaja
"	"	Ijndool Marie	Said Maknoon	Samarang
"	Nederlandsch	Stad Middelburg	D. D. Ouwehand	Soerabaja
"	"	Tjellingst.	P. Ouwehand	Nederland
"	Engelsch	Aden	Bell	Singapore

In lading liggende schepen te Batavia.

VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTS.
Nederlandsch	Zeeuwplicht	J. T. Graadt van Roggen	Cheribon	Haager & Schuurman
"	Hendrick	J. van Loenen	Amsterdam	"
"	Eva Johanna	H. de Boer	"	"
"	Uijsses	F. P. A. Mollinger	"	"
"	Jacqueline en Elise	J. H. Krukenberg	"	"
"	Jacoba en Christina	J. P. F. Jaski	Amsterdam	"
"	Cornelis Houtman	J. H. Rolman	"	Schimmelpenninck & Co.
"	Willem Kroonpr. der Nederlanden	Zetteler	"	"
"	Constance	Kimmerer	"	"
"	Acadia	Greefkes	"	The Borneo C. Limited.
"	Vooruit	Kool	"	van Ommeren, Rusb & Co.
"	Hendrika	van Aalburg	"	"
"	Constantia	Overgaauw	Samarang en Soerabaja	"
"	Eugenie	Bergman	Holland	Busing, Schröder & Co.
"	Theodora Mechtelds	D. Boelhouwer	Amsterdam	Paine, Stricker & Co.
"	Johanna Maria Christina	Gorter	Nederland	"
"	Pauline Constance Eleonora	Pijbes	St. Davids Eiland	Jacometti & Co.
"	Rhuyvis Feith	Lammerts	Nederland	MacLaine, Watson & Co.
"	Maria	van Wulven	Nederland	"
"	Burgemeester van Middelburg	K. Hoek	Nederland	"
"	Johanna en Geertuida	B. Fleus	Nederland	"
"	Otto	W. Rotgans	Nederland	"
"	Pollux	H. P. Cruys	"	Dümmler & Co.
"	Louise Kroonprinses van Zweden	van der Liuden	"	"
"	Eersteling	G. C. Mann	"	J. Cezard & Co.
"	Zeeuwplicht	J. A. Knaap	"	B. Kopersmit & Co.
"	Biesbosch	J. H. Mugge	"	"
"	Argus	J. R. Smit	Soerabaja	"
"	Amsterdam	G. F. Wiegink	"	"
"	Kosmopoliet	J. Bouteau	"	"
"	J. C. Schotel	J. P. van Beest Holle	"	"
"	Noach	P. Wierickx	Soerabaja	"
"	California	de Wijn	"	Tolson, Hunt & Co.
"	Landbouw	F. A. Kleijneberg	"	Engelhard & Co.
"	Het Goede Verwouwen	D. Kras	Samarang en Soerabaja	E. Moormann & Co.
"	Boesroel Kartim	Said Abdulla	Singapore	Buys, Jacobsen & Co.
"	Fathul Hair	Said Ali	"	B. J. Jacobs.
"	Fathul Hair	Said Abdulla	Palembang	"
"	Alnoer	Sech Marzoek	Samarang	"
"	Al Osmalie	Sech Abd. Rachman	Palembang en Singapore	"
"	Sara Eleonora	D. Schuymer	"	Cassalette & Co.
"	Sara Huntly	"	"	The Borneo C. Limited.
"	Syren	Jones	Singapore	Pitcairn, Syme & Co.
"	Richard Thornton	Sinclair	Londen	Martin, Dyce & Co.
"	Nicolas Cezard	L'Hermite	St. Nazaire	J. Cezard & Co.
"	Le Tourny	Moreau	Bordeaux	Dümmler & Co.
"	Oijclous	N. Ingersoll	"	"
"	Louisa	J. H. C. Meijer	"	Pandel & Stiehaus.
"	Gottorp	C. Bergfeldt	"	E. Moormann & Co.
"	Emely	C. Hansen	China	Metzendorf, Wilman, & Co.
"	Hindostan	Bendixen	"	"
"	Albert Börsig	Wegener	"	"

De Particuliere schepen zijn aangeduid met een *

DATUM.	VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	VAN.
October	4 Ned. Indisch	Oenarang	J. van Hulsteijn	Samarang
"	"	Adenan	Abdul Kadir	Sampit
"	"	Ardjoeno	Seriedjo	Bali
"	"	Elmasheer	Sech Abat	Sumbawa
"	"	Banda Balgar	Sech Dahaman	Atapoesa
"	"	Bella	Jono	Soerabaja
"	"	Soondjam	Intje Lanang	Pekalongan
"	"	Kintian Hoat	Tan Hokjoan	Batavia

Vertrokken schepen van Soerabaja.

DATUM.	VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERERS.	VAN
October	4	Gouvernement.....	Java.....	H. F. Bernoster.....
"	"	Halisch.....	Doris.....	Liam A-an.....
"	5	Pruisch.....	Albert Borsig.....	G. A. Wegener.....
"	"	Ned. Indisch.....	Prins van Oranje.....	J. J. van.....
"	6	"	Antoinette.....	Liem Pikkok.....
"	"	"	Carolina.....	Pa Sakie.....
"	7	"	Marika.....	F. J. Larsson.....
"	"	Zwedsch.....	Brederoode.....	L. Kruijmel.....
"	"	Nederlandsch.....	Oenwarag.....	J. van Hulsteyn.....
"	"	Ned. Indisch.....	Eliabeth en Jacoba.....	P. G. Lucas.....
"	"	Nederlandsch.....	Pathol Barle.....	Sech Abd. bin Salim Bilojoen.....
"	9	Ned. Indisch.....	Amerika.....	P. L. Zeeman.....
"	"	Nederlandsch.....	Fop Smit.....	L. Hoefman.....
"	11	"	Wilhelmina.....	J. H. Bleckling.....
"	"	"	Prinses Amelia.....	W. Groeneveld.....
"	"	"	D. T. Visser.....	W. van der Linden.....
"	"	"	Zeemeeuw.....	H. L. Kaijzer.....
"	"	Ned. Indisch.....	Columbus Almasoor.....	Said Sanap.....

In lading liggende schepen te Soerabaja.

VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch.....	Electra.....	Wegman.....	Nederland.....	Fraser, Eaton & Co.
"	Delitahaven.....	Schaap.....	"	B. Kopersmit & Co.
"	Helmers.....	A. Meesen.....	"	E. ten Brinck & Co.
"	Patrich Samhirie.....	G. G. Liou.....	Rotterdam.....	Schimmelpenninck & Co.
"	Prins Frederik der Nederl.....	C. C. Witt.....	"	"
"	Amazona.....	Abbinck.....	"	"
"	Amictia.....	Graf.....	Nederland.....	"
"	Hebe.....	Kiehl.....	Nederland.....	"
"	Fearnot.....	Paritius.....	"	B. J. van Eck & Co.
"	Dorothea.....	Gautschouw.....	"	Martien, Ebbs, Ruys & Co.
"	Annie Archibald.....	John Turneij.....	"	J. P. van Leeuwen & Co.
"	Jacob en Anna.....	Peterseu.....	Nederland.....	"
"	Wilhelmina.....	Blecking.....	Nederland.....	"
"	Marla Elisa.....	M. van der Putte.....	Nederland.....	P. Kervel & Co.
"	Oosterling Ingoen.....	Tan Tik Hok.....	Singapore.....	Mc. Lennan & Co.
"	Kortoumar.....	Glaseuer.....	Singapore.....	"

Aangekomen schepen te Pasoeroean.

DATUM.	VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERERS.	VAN
October	8	Nederlandsch.....	Brederoode.....	L. Kruijmel.....
				Soerabaja.....

Vertrokken schepen van Pasoeroean.

DATUM.	VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERERS.	NAAR
October	6	Nederlandsch.....	Johanna Maria Christina.....	C. H. Gorter.....
				Nederland.....

In lading liggende schepen te Pasoeroean.

VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch.....	Maria Charlotta.....	J. W. Schmidt.....	"	"
"	Brederoode.....	L. Kruijmel.....	"	"
"	Ulidia.....	J. Logan.....	"	"

Aangekomen schepen te G issee.

DATUM.	VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
28	Balin.....	schoen.....	Ampenan.....	Moham. Amin Bali.....
4	N. I.....	"	Hoog Goan.....	Tjo Liokpoen. Rembang.....

Vertrokken schepen van G issee.

DATUM.	VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
25	N. I.....	bark.....	Harmel Barle.....	Sech Arfan..... Bali
"	"	"	Columbus Almasoor.....	Said Sahap..... Soerabaja
"	"	"	Al Alwie.....	Sech Smeer..... Sumanap
"	"	"	Pathol Barle.....	Sech Bilojoen..... Cheribon
28	"	schoen.....	Clipper.....	Sechawatie..... Sumanap
"	"	bark.....	Atiat Rachman.....	S. Almasukie..... Padang
2	"	schoen.....	Kim Iloksing.....	Lim Liangsing Biouw.....

Vertrokken schepen van Pecalongan.

DATUM.	VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
1	N. I.....	brik.....	Pasekan.....	Ito Tji-goud. Batavia
2	"	chosa.....	So-ootdjem.....	Iutje Lanaug. Sumanap

Vertrokken schepen van Probolinggo.

DATUM.	VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
28	Ned.....	bark.....	Maria Verouica.....	Mulder..... Nederland
"	"	"	Jacob.....	de Jong 99..... "
"	"	"	Schoonderloo.....	Kruijt..... "

Aangekomen schepen te Panaroekan.

DATUM.	VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
16	N. I.....	bark.....	Faulke Nassar.....	Sech Bawadie. Sumanap
17	Ned.....	schip.....	Catharina Wilhelmina.....	Fopken..... Probolinggo
18	"	"	Strat Balie.....	Schol..... Hezeokie
19	N. I.....	bark.....	Elizabeth.....	Veenstra..... Soerabaja

Vertrokken schepen van Panaroekan.

DATUM.	VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
17	N. I.....	bark.....	Faulke Nassar.....	Sech Bawadie. Balie
19	"	"	Fathal Hair.....	Sech Bahaloan Marawang
"	Ned.....	schip.....	Javan.....	Manuik..... Nederland
"	"	bark.....	Catharina Wilhelmina.....	Fopken..... "
"	"	"	Elizabeth.....	Veenstra..... "

Marktprijzen.

TE BATAVIA, DEN 15 OCTOBER.

f 50.— @ f 52.— geringe afdoening.
Java, f 34, 1/2 @ f 35, 50.— geringe voorraad
Padang, zonder aanvoeren.
No. 16 f 15, 75 @ f 16.— afgedaan
A. V. H. bij Keynat en Vinu f 11, 50.— p. kelder, in Consumptie.
elastiek f 105.— met vraag.
(Lampouge f 21.— @ f 22.— p. pic. naar kwal.
Indramajo met zakken, oost verkocht.
witte Batavia, 1ste kwaliteit, f 150.— @ f 170.— afgedaan.
8de kwaliteit, f 132, 50.— @ f 145.—
Carga f 115 @ f 130.—
Kisselkoers—Op Nederland 6/100 @ 102 1/2% Op Engeland 6/100 f 11.45 per
China 2.80 per doll. Op Singapore f 2,70 @ f 2.80.— per doll. nominaal. O
China f 120.— per 100 Rs. — Gouvernment 100 @ 101 1/2% N. Souvereign.
75 o. ducaten f 7 n. ducaten f 6.

TE SOERABAJA, DEN 11 OCTOBER.

f 16.—
(Carga) f 120 @ f 140.—
(Witte) f 160 @ f 175.—
legger. f 45.—
f 7 @ f 8.—
koers 101 %.

TE PASOEROEAN, DEN 10 OCTOBER.

No. 16, 1/2 pic. f 15 geboden.
(Witte) 1/2 keyang f 180.—
(Carga) f 140.—
(Klapper) 1/2 pic. f 25.—
(Klapper) 1/2 pic. f 20.—
koers 101%.

Den 10 October waren in de Gouvernements Pakhuizen afgeleverd,
niet den oost van 1860.

Gouv. levering vrije beschikking.

DER FABRIEK	PIC. SUIKER.	
Wangoon Redjo,	9,370—41	—
Ardjo Sarie,	10,500—72	—
Ardjo Redjo,	15,450—38	—
Yoso Wilangoon,	9,580—66	—
De Hoop,	13,380—92	—
Djoeatra Oost,	8,910—01	—
De Onderaeming	11,080—	9,294—32
Wono Redjo,	8,490—90	—
Kloerahan,	8,460—08	—
De Gosde Hoop	6,860—19	9,992—54
Gajam	10,990—69	2,879—77
Becassie Oost	7,880—	6,143—88
Dankbaarheid,	6,430—38	—
Soeko Redjo,	7,600—16	10,645—79
Sarie Redjo,	7,990—17	—
Sarie Redjo	8,000—29	8,310—93
Pierst	9,011—07	—

Te Zamen pic. Suiker 153,938—01 35,167—04

Restant Producten in s lands Pakhuizen,

Op den 10 October 1860.

104,979—95 pic. suiker, oost 1860.

117,448—27 " " " 1860.

3. van de fabrieken met a geteekend in de Gouvernements levering afge-

TE SAMARANG, DEN 12 OCTOBER.

Koffij f 34 50.— geboden.
Suiker No 16, f 16.— aangeboden.
Indigo, f 4, 1/2 voor eerste kwaliteit afgedaan.
Koehuiden, f 65.— 1/2 kodie naar gewigt.
Buffelhuiden, f 50.— 1/2 kodie,
Staat Peper, f 85.—
Rijst ordinar wit, f 150 @ 165.—
" " " f 150 @ 145.—
" " " f 150 @ 145.—
Klapper Olie f 18, 50.—
Katjang " f 18, 50.—
Rotting f 9.—
Kadjang Matten f 8, 50.—
Wisselkoers op Holland 101 @ 101 1/2%
Kleine wissels pari.

Handelsberigten.

AAN- EN UITVOER TE BATAVIA,
VAN 10 TOT 15 OCTOBER 1860.

Aanvoer.

Van Singapore via Riouw en Muntok per N. I. stooms. Batavia,
gez. Neije, agt. W. Cores de Vries.

50 tross. touw, Joakim.
1 kt. goud, Sech Abd. Rachm. Habsy.
10 kn. pajouge, Thung Agok.
1 kt. goud, Sech Mok. bin Hassim.
6 kn. ijzerwerk, 4 do. manufact., 77 zakk. tarwe, B. Andreas en co.
13 zakk. galnoten, Gasper en co.
5 coll. diversen, Lim Hoa.
89 va. vleesch, Hagedorn, Plump en co.
4 va. ...., Pitcairn, Syme en co.
1 bl. manufact., Sech Samian.
3 bu. manufact., Sech Obat Tink.
88 tross. touw, Tjoe Kijang.
1 kt. koperwerk, Abelen, Dennison en co.
46 coll. manufact., 1 kt. ...., Busing, Schröder en co.
74 kn. opium, N. H. M.
2 bu. raffieus, 33 ks. mousselines, 5 do. zijde, Voor Samarang.
10 kn. en 9 bu. manufact., 5 kn. zijde, 2 do. goud, 1 do. was, 2 kn. en 1
vt. diversen, Voor Soerabaja.
1 kt. juweelen, 1 do. goudraad, 4 do. diversen, 1 do. ginghams, 1 do. zijde,
Voor Makassar.
9 kn. manufact., Voor Manado.

Regulen.

1 kt. van Riet en ter Gouw.
1 kt. Thio Tjenghian.
9 kn. Kapt. Rhode.
1 kt. Busing, Schröder en co.
1 kt. Payne, Stricker en co.
1 vt. Rukle.
1 kt. en 1 pak de Bruin Kops.
1 pak Rama.
3 pakk. Z.
1 kt. Watson.
1 kt. Tolson, Hunt en co.
2 ka. B. van Leeuwen en co.
2 kt. Wilson en co.
1 kt. van Harten.
1 kt. G. Koff.
1 kt. W I W
2 ka. MacLaine, Watson en co.
1 kt. L. Platon.

Van Glasgow per Eng. bark Syren, gez. Jones,
agt. Pitcairn, Syme en co.

49 coll., 269 kn en 10 bu. manufact., 17 va. koopmanschappen, Agenten.
20 coll. manufact., Busing, Schröder en co.
18 coll. manufact., Pandel en Sticksaus.
33 coll. manufact., MacLaine, Watson en co.
16 coll. manufact., Order.
6 coll. manufact., C. Bahra en G. Kinder.
35 coll. manufact., Burt, Myrtle en co.
11 coll. manufact., 57 md. aardewerk, Hunter, Houghton en co.
28 bu. manufact., 6 paanen, 1 kt. ijzerwerk, Adam en co.
14 va. ...., 139 do. bier, 31 md. aardewerk, 426 coll. manufact., Mar-
tin, Dyce en co.
9047 stav. en 460 bund. ijzer, 156 bu. en 5 bu. manufact., 100 va. dranken,
Voor Singapore.

Van Rotterdam per Ned. schip Constance, gez. Kimmerer,
agt. Schimmelpenninck en co.

736700 @ steenkolen, N. H. M.
61 led. leggers, van Ommeren, Rued en co.
97 hammen, 12 ps. ger. vleesch, 49 va. en 8 kn. provisien. Gezagsvoerder.

Van Nederland per Ned. bark Zeelust, gez. Knaap,
agt. B. Kopersmit en co.

538000 kilos steenkolen, N. H. M.
20 kn. geel metaal, 5 va. spijkers, Agenten.
5 va. spijkers, Paine, Stricker en co.
100 led. leggers, Engelhard en co.

Van Amsterdam per Ned. schip Het Goede Vertrouwen, gez. Kraan,
agt. E. Moormann en co.

1 kt. ...., Kessler en co.
4 kn. ijzerwerk, B. Chaulan, Deelman en co.
3 ks. dranken, Veen.
1 kt. ...., 1 do. spiegels, J. Ceard en co.
103 led. leggers, Engelhard en co.
10 pjp. wjn, Metendorff, Wilmans, Ruys en co.
50 va. bier, Schimmelpenninck en co.
11 kn. manufact., Haager en Schuurman.
8 kn. manufact., Pitcairn, Syme en co.
8 kn. manufact., 200 vn. bier, Landberg, Bazoot de Bie en co.
7 bu. zakken, C. Bahra en G. Kinder.
160 ks. theelood, Tiedeman en van Kerckham.
100 ks. ...., Jacometti en co.
10 kn. manufact., Nedover en co.
100 va. ...., B. van Leeuwen en co.
200 va. loodwit, Dämmier en co.
114 coll. manufact., Busing, Schröder en co.

85 coll. manufact., Wilson en co.
198 coll. manufact., 5 kn. papier, B. Kopersmit en co.
78 coll. manufact., Arnold en Zonen.
110 va. boter, 100 md. bier, 18 kn. ...., 200 keld. lijnolie, 2538 stav.
ijzer, 709 boss. staal, 293 coll. manufact., E. Moormann en co.
86 ks. provisien, 5 kn. en 25 va. azijn, 1 kt. spiritus, 1 do. koopmanschap-
pen, 100 hammen, Order.
100 va. kop. munt, 240 bu. zakken, 89 vn. spek, 1088 stukk., 3 boss. en 27
stav. ijzer, 20 kn. blik, 80 va. spijkers, 36 coll. veifwareu, 33 do. diversen,
2 bu. laken, N. H. M.
Lading voor Samarang en Soerabaja.
1 bl. laken, 920 vn. vleesch, 99 kn. papier, 86 va. spijkers, 250 platen ijzer,
77 coll. diversen, N. H. M.
40 coll. gouv. goederen, Gouvernment.
11 kn. koopmanschappen, Hyman en co.
50 va. loodwit, 6 kn. manufact., Dorrepaal en co.
1 kt. koopmanschappen, Order.
2 kn. wjn, 1 do. graauwdoek.

Van Boston per Amerik. schip Cyclops, gez. Ingelsoll,
agt. Dämmier en co.

600 tonn. ijs, 1720 vn. meel, 200 do. harst, 100 do. pik, 110 do. vleesch, 100
do. brood, 65 coll. tbak, 150 kn. steeleu, 9 rijtuigen, 504 riemen, 121 ps.
handspaken, 2 kn. scheepshoefden, 55 coll. glaswerk, 10 va. verui, 18 do.
hammen, 5 ijzerkruiken, 25 kn. crackers, 100 do. zeep, 63 va. boter, 5 kn.
spek, 57 ks. iukt, 69 coll. en 67 kn. provisien, enz., Agenten.

Van Engeland per Eng. schip Richard Thornton, gez. Sinclair
agt. Martin, Dyce en co.

1 partij steenkolen, 2342 stav. ijzer, 20 roll. lood, 303 coll. bier, 21 do. lam-
pen, 114 do. wjn, 40 do. blackoper, 120 do. provisien, 337 do. manufact.
Martin, Dyce en co.

124 coll. manufact., Borneo C. Limited.
13 kn. koopmanschappen, 5 do. beschut, 11 do. parapluien, 3 do. naalden,
Hunter, Houghton en co.

50 coll. bier, Morgan, Melbourne en co.
8 coll. manufact., Busing, Schröder en co.
83 coll. manufact., Burt, Myrtle en co.

2 coll. manufact., MacLaine, Watson en co.
14 coll. diversen, Joka Pryce en co.
25 coll. wjn, 11 do. lederwerk, 31 do. manufact., Order.

Van Nederland per Ned. bark Beveling, gez. Mann,
agt. J. Ceard en co.

792350 @ steenkolen, N. H. M.

Van Vlissingen per Ned. schip Burgermeester van Middelburg, gez. Hock,
agt. MacLaine, Watson en co.

642700 @ steenkolen, N. H. M.

Van Newcastle per Ned. schip Maria, gez. Wulven,
agt. MacLaine, Watson en co.

10 kn. wjn, 445 tonn. steenkolen, Order.

Uitvoer.

Naar Nederland via Cheribon per Ned. bark Tollens, gez. van Rosseum,
agt. Busing, Schröder en co.

11 coll. provisien, 110 pic. rotting, Agenten.
1782 pic. suiker, 10 bu. zakken, J. Ceard en co.

2346 ps. koe en buffelhuiden, 97 pic. gomelastiek, Morgan, Melbourne en co.
10 ks. cognac, Goring en co.

10 va. bier, 25 keld. genever, 2 do. vruchten op water, 20 va. boter, 10
hammen, 5 kazen, 2 kn. provisien, 4 ks. en va. kruid, Cassalette en co.

15 kn. provisien, 9 tross. touw, dan boord geboden lading.

Naar Banka per N. I. bark Atiatool Rachman, gez. Sech Sewit.

6129 pic. zout, 6 zakk. koffij, 16 vn. gez. vleesch, 1 va. azijn, 22 do. vleesch,
Gouvernment

9068 pic. rijst, 218 do. katj. olie, 43 do. klapp. olie, Schimmelpenninck en co.
374 pic. rijst, Rues.

Naar Nederland via Tjilatjap per Ned. schoen. Sophia Amalia,
gez. van Veen, agt. Metzendorff, Wilmans, Ruys en co.

200 pic. tin, 75 do. rotting, 10/10 goeniezakken, N. H. M.
6 zakk. klinkeugels, Tiedeman en van Kerckham.

5 kraudj. bier, 2 md. min. water, 1 kt. porcelein, L. Platon en co.
1 kt. kantoorbhoefden, 1 do. iukt, H. M. van Dorp.

3 kn. wjn, 1 md. min. water, 1 kt. en 1 vt. bier, 1 kt. wjn en groentens,
2 ks. sigaren, Winsser, de Lange en co.

7 pic. rotting, J. Ceard en co.
4 va. mevie, 1 kt. banket, 2 do. speelgoed, 1 do. siropen, 1 do. vruchten op
water, 1 do. chitzen, 2 do. haring, 2 do. kazen, 1 do. provisien, P. Land-
berg en Zoon.

2 kn. geneesmiddelen, Gouvernment.
1 kt. pothographie benoogheden, 2 do. pothographie en schrijfbehoeften,
G. Koff en co.

Naar Borneo's Westkust per N. I. stooms. Makassar, gez. Kuller,
agt. W. Cores de Vries.

7 kn. wjn, 181 keld. genever, 20 md. bier, 1 kt. glaswerk, uit entrep. Winsser,
de Lange en co.

3 coll. milit., 186 coll. gouv. en eenige marine goederen, 5 va. buskruid, 1
paard, Gouvernment.

12 pic. sandappelen, 9 zakk. rijst, 6 kn. glaswerk, 10 do. wjn, 13 do. meub-
elen, 1 pisno, 4 kn. schilderijed, 4 do. aardewerk, 2 do. lampen, 3 do.
spiegels, 3 do. schrijfbehoeften, Hemmes.

20 kn. rijkswijn, uit entrep. Leon en Reiss.
2 bu. gareu, uit entrep. Sarief Kasim Aljdroes.

3 va. bier, 3 kn. wjn, 3 keld. genever, 3 kn. cognac, 1 do. bitter, 2 do.
lampen, 1 do. diversen, Cassalette en co.

1 paard, Halkema.
2 kn. kat. goederen, Said Sale Habassij.

20 kn. wjn, 15 do. dranken, 37 md. en 7 kn. bier, 1 servies, 2 kn. lam-
pen, 2 bund. bijlen en zageu, 1 aambeeld, 1 bankschroef, 2 kn. bitter, 40
keld. genever, 1 md. suker, 1 pak speelkaarten, 1 kt. cognac, 2 va. vleesch,
3 va. boter, uit entrep. Agenten.

50 keld. genever, 10 ks. cognac 10 vn. en 2 md. bier, 2 kn. wjn, 1 do.
likeur, 8 do. madera, 1 do. portwijn, 5 do. siropen, 4 do. bitter, 3 do. vruch-
ten op water, 10 do. provisien, van Riet en ter Gouw.

8 kn. champagne, uit entrep. Bornand en co.
4 kn. uit entrep. L. Platon en co.

Naar Singapore via Muntok en Riouw per N. I. stooms. Palembang,
gez. Hugenholz, agt. W. Cores de Vries.

1 kt. sarongs en slendangs, Abos.
15 pic. oud koper, B. Andreas en co.

f 5500 zilver munt, Said Moh. bin Sech.
20 va. vleesch, uit entrep. Metzendorff, Wilmans, Ruys en co.

f 4000 zilver munt, Penna.
1 kt. zaden, Borel.

5 kn. ongebl. katoen, 10 vn. en 9 kn. bier, 1 kt. provisien, 1 vt. en 5 kn.
wjn, 3 va. boter, 50 keld. ge ever, 2 kn. bitter, 1 do. zeep, 1 do. azijn, 1
do. glaswerk, 2 md. min. water, John Pryce en co.

181 coll. gouv. goederen, Gouvernment.

Naar Nederland via Cheribon en Samarang per Ned. schip Jedo,
gez. v. d. Hoeven, agt. J. Ceard en co.

